



Utgiftsområde 8 Migration

Sammanfattning

Utskottet behandlar i detta betänkande regeringens förslag till anslag m.m. för 2011 i fråga om utgiftsområde 8 Migration (prop. 2010/11:1) och motioner främst från den allmänna motionstiden 2010.

Regeringen föreslår att riksdagen ska besluta om fördelning av medel på de olika anslagen, sammanlagt 7 157,3 miljoner kronor.

I motionerna tas det bl.a. upp frågor som rör Migrationsverkets resurser liksom frågor om utbildning och kompetensutveckling av myndighetens personal, om landinformationssystemet Lifos samt om höjd dagersättning och en översyn av regeln om eget boende. Även frågan om skola och hälso- och sjukvård för asylsökande, personer som håller sig gömda och s.k. papperslösa tas upp i några motioner liksom det lämpliga i att Migrationsverket utser offentliga biträden.

Utskottet tillstyrker propositionen och avstyrker motionerna.

SD-ledamoten har reserverat sig till förmån för sitt partis anslagsförslag.

I ärendet finns i övrigt 20 reservationer (S, MP, SD, V) och tre särskilda yttranden (S, MP, V).

Innehållsförteckning

Sammanfattning	1
Utskottets förslag till riksdagsbeslut	4
Redogörelse för ärendet	8
Utskottets överväganden	9
1:1 Migrationsverket	9
1:2 Ersättningar och bostadskostnader	15
1:3 Migrationspolitiska åtgärder	24
1:4 Domstolsprövning i utlänningsärenden och 1:5 Kostnader vid domstolsprövning i utlänningsärenden	26
1:6 Offentligt biträde i utlänningsärenden	28
1:7 Utresor för avvisade och utvisade	30
1:8 Från EU-budgeten finansierade insatser för asylsökande och flyktingar	31
Reservationer	32
1. Anslag under utgiftsområde 8 Migration, punkt 1 (SD)	32
2. Landinformation m.m., punkt 3 (S)	33
3. Landinformation m.m., punkt 3 (MP, V)	34
4. Utbildning av personal, punkt 4 (MP, V)	34
5. Ersättningar till asylsökande, punkt 5 (MP, V)	35
6. Eget boende m.m., punkt 6 (S)	35
7. Eget boende m.m., punkt 6 (MP)	36
8. Hälso- och sjukvård för asylsökande m.fl., punkt 7 (S)	37
9. Hälso- och sjukvård för asylsökande m.fl., punkt 7 (MP, V)	37
10. Hälso- och sjukvård för asylsökande m.fl., punkt 7 (SD)	38
11. Terapeutisk vård för asylsökande barn m.fl., punkt 8 (MP)	39
12. Skola för asylsökande barn m.fl., punkt 9 (S, MP, V)	39
13. Skola för asylsökande barn m.fl., punkt 9 (SD)	40
14. Polisingripande i skola m.m., punkt 10 (MP)	40
15. Polisingripande i skola m.m., punkt 10 (V)	41
16. Ensamkommande barn, punkt 11 (S, MP, V)	41
17. Ensamkommande barn i övrigt, punkt 12 (MP)	42
18. Kvotflyktingar, punkt 13 (MP, V)	42
19. Muntlig förhandling m.m., punkt 14 (MP, V)	43
20. Offentligt biträde, punkt 15 (MP, V)	43
21. Ändrad användning av resurser för avvisningar och utvisningar, punkt 16 (MP, V)	44
Särskilda yttranden	45
1. Anslag under utgiftsområde 8 Migration, punkt 1 (S)	45
2. Anslag under utgiftsområde 8 Migration, punkt 1 (MP)	45
3. Anslag under utgiftsområde 8 Migration, punkt 1 (V)	46
<i>Bilaga 1</i>	
Förteckning över behandlade förslag	47
Propositionen	47
Motioner väckta med anledning av skrivelse 2010/11:29	47
Motioner från allmänna motionstiden hösten 2010	48

<i>Bilaga 2</i>	
Regeringens och oppositionens förslag	54
<i>Bilaga 3</i>	
Utskottets anslagsförslag	55
<i>Bilaga 4</i>	
Reservantens anslagsförslag	56

Utskottets förslag till riksdagsbeslut

1. Anslag under utgiftsområde 8 Migration

a) Bemyndigande

Riksdagen bemyndigar regeringen att under 2011 för ramanslaget 1:8 Från EU-budgeten finansierade insatser för asylsökande och flyktingar besluta om bidrag som inklusive tidigare gjorda åtaganden medför behov av framtida anslag på högst 220 000 000 kr under 2012, högst 140 000 000 kr under 2013 och högst 80 000 000 kr under 2014.

b) Anslag

Riksdagen anvisar för 2011 anslagen under utgiftsområde 8 Migration enligt utskottets förslag i bilaga 3. Därmed bifaller riksdagen proposition 2010/11:1 utgiftsområde 8 punkterna 1 och 2 samt avslår motion

2010/11:Sf371 av Johnny Skalin och Björn Söder (båda SD).

Reservation 1 (SD)

2. Handläggningstider

Riksdagen avslår motionerna

2010/11:Sf333 av Ulrika Karlsson i Uppsala (M) yrkande 2 och

2010/11:Sf360 av Ingemar Nilsson och Eva Sonidsson (båda S).

3. Landinformation m.m.

Riksdagen avslår motionerna

2010/11:Sf4 av Maria Ferm m.fl. (MP) yrkande 2,

2010/11:Sf341 av Penilla Gunther och Roland Utbult (båda KD) yrkandena 2 och 3,

2010/11:Sf368 av Christina Höj Larsen m.fl. (V) yrkandena 2 och 3,

2010/11:Sf387 av Abir Al-Sahlani (C),

2010/11:Sf389 av Börje Vestlund m.fl. (S) yrkande 3 och

2010/11:Sf394 av Maria Ferm m.fl. (MP) yrkande 2 i denna del.

Reservation 2 (S)

Reservation 3 (MP, V)

4. Utbildning av personal

Riksdagen avslår motion

2010/11:Sf270 av Maria Ferm m.fl. (MP) yrkande 1.

Reservation 4 (MP, V)

5. Ersättningar till asylsökande

Riksdagen avslår motionerna

2010/11:Sf241 av Maria Ferm och Bodil Ceballos (båda MP),

2010/11:Sf368 av Christina Höj Larsen m.fl. (V) yrkande 13 och

2010/11:Sf394 av Maria Ferm m.fl. (MP) yrkande 4.

Reservation 5 (MP, V)

6. Eget boende m.m.

Riksdagen avslår motionerna

2010/11:Sf4 av Maria Ferm m.fl. (MP) yrkande 3,

2010/11:Sf333 av Ulrika Karlsson i Uppsala (M) yrkande 1,

2010/11:Sf346 av Yilmaz Kerimo och Arhe Hamednaca (båda S) yrkande 1,

2010/11:Sf354 av Elin Lundgren (S),

2010/11:Sf375 av Metin Ataseven (M) yrkandena 1 och 2 samt

2010/11:Sf379 av Marie Granlund m.fl. (S) yrkande 2.

Reservation 6 (S)

Reservation 7 (MP)

7. Hälso- och sjukvård för asylsökande m.fl.

Riksdagen avslår motionerna

2010/11:Sf5 av Erik Almqvist (SD) yrkande 4,

2010/11:Sf210 av Kerstin Lundgren (C),

2010/11:Sf252 av Christina Höj Larsen m.fl. (V) yrkande 1,

2010/11:Sf258 av Annika Eclund (KD) yrkandena 1 i denna del och 2,

2010/11:Sf268 av Gunvor G Ericson m.fl. (MP) yrkande 2,

2010/11:Sf378 av Monica Green m.fl. (S) och

2010/11:So543 av Maria Wetterstrand m.fl. (MP) yrkande 39.

Reservation 8 (S)

Reservation 9 (MP, V)

Reservation 10 (SD)

8. Terapeutisk vård för asylsökande barn m.fl.

Riksdagen avslår motion

2010/11:So543 av Maria Wetterstrand m.fl. (MP) yrkande 38.

Reservation 11 (MP)

9. Skola för asylsökande barn m.fl.

Riksdagen avslår motionerna

2010/11:Sf5 av Erik Almqvist (SD) yrkande 3,

2010/11:Sf244 av Krister Hammarbergh (M),

2010/11:Sf314 av Emma Henriksson och Caroline Szyber (båda KD),

2010/11:Sf333 av Ulrika Karlsson i Uppsala (M) yrkandena 4 och 5,

2010/11:Sf368 av Christina Höj Larsen m.fl. (V) yrkande 29 och

2010/11:Sf394 av Maria Ferm m.fl. (MP) yrkande 18.

Reservation 12 (S, MP, V)

Reservation 13 (SD)

10. Polisingripande i skola m.m.

Riksdagen avslår motionerna

2010/11:Sf252 av Christina Höj Larsen m.fl. (V) yrkande 2,

2010/11:Sf258 av Annika Eclund (KD) yrkande 1 i denna del,

2010/11:Sf313 av Ulf Holm och Bodil Ceballos (båda MP) yrkandena 1–3 och

2010/11:Sf333 av Ulrika Karlsson i Uppsala (M) yrkande 6.

Reservation 14 (MP)

Reservation 15 (V)

11. Ensamkommande barn

Riksdagen avslår motionerna

2010/11:Sf4 av Maria Ferm m.fl. (MP) yrkande 6,

2010/11:Sf205 av Maria Ferm m.fl. (MP) yrkande 1,

2010/11:Sf287 av Susanne Eberstein och Christina Karlsson (båda S),

2010/11:Sf338 av Andreas Carlson och Annika Eclund (båda KD) yrkandena 1 och 4,

2010/11:Sf346 av Yilmaz Kerimo och Arhe Hamednaca (båda S) yrkande 3 och

2010/11:So543 av Maria Wetterstrand m.fl. (MP) yrkande 41.

Reservation 16 (S, MP, V)

12. Ensamkommande barn i övrigt

Riksdagen avslår motion

2010/11:So543 av Maria Wetterstrand m.fl. (MP) yrkande 40.

Reservation 17 (MP)

13. Kvotflyktingar

Riksdagen avslår motionerna

2010/11:Sf342 av Andreas Carlson och Caroline Szyber (båda KD) yrkandena 3 och 4,

2010/11:Sf368 av Christina Höj Larsen m.fl. (V) yrkande 20 och

2010/11:Sf394 av Maria Ferm m.fl. (MP) yrkande 9.

Reservation 18 (MP, V)

14. Muntlig förhandling m.m.

Riksdagen avslår motionerna

2010/11:Sf368 av Christina Höj Larsen m.fl. (V) yrkandena 4 och 6 samt

2010/11:Sf394 av Maria Ferm m.fl. (MP) yrkande 2 i denna del.

Reservation 19 (MP, V)

15. Offentligt biträde

Riksdagen avslår motionerna

2010/11:Sf341 av Penilla Gunther och Roland Utbult (båda KD) yrkande 1,

2010/11:Sf368 av Christina Hög Larsen m.fl. (V) yrkande 5 och
2010/11:Sf394 av Maria Ferm m.fl. (MP) yrkande 2 i denna del.

Reservation 20 (MP, V)

16. Ändrad användning av resurser för avvisningar och utvisningar

Riksdagen avslår motion

2010/11:Sf240 av Maria Ferm m.fl. (MP) yrkande 1.

Reservation 21 (MP, V)

Stockholm den 30 november 2010

På socialförsäkringsutskottets vägnar

Gunnar Axén

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Gunnar Axén (M), Tomas Eneroth (S), Mikael Cederbratt (M), Fredrik Lundh Sammeli (S), Lars-Arne Staxäng (M), Eva-Lena Jansson (S), Finn Bengtsson (M), Kurt Kvarnström (S), Ulf Nilsson (FP), Shadiye Heydari (S), Solveig Zander (C), Jasenko Omanovic (S), Saila Quicklund (M), Gunvor G Ericson (MP), Emma Henriksson (KD), Erik Almqvist (SD) och Wiwi-Anne Johansson (V).

Redogörelse för ärendet

Utskottet behandlar i detta betänkande proposition 2010/11:1 Budgetpropositionen för 2011 i fråga om utgiftsområde 8 Migration och en motion från den allmänna motionstiden 2010 som rör anslagen. Även ett flertal motioner som rör närliggande frågor behandlas i betänkandet.

De behandlade förslagen återfinns i bilaga 1.

I bilaga 2 finns en sammanställning av regeringens förslag till anslag för 2011 och de avvikelser i förhållande härtill som föreslås i SD:s anslagsmotion.

I bilaga 3 återfinns utskottets förslag till anslagsfördelning.

Under ärendets beredning har Migrationsverkets generaldirektör Dan Eliasson informerat utskottet bl.a. om verkets ekonomiska situation och arbetet med att effektivisera verksamheten. Vid samma tillfälle lämnade verkets rättschef Mikael Ribbenvik information om vissa domstolsavgöranden och andra rättsliga frågor.

Finansutskottet har i betänkande 2010/11:FiU1 tillstyrkt regeringens förslag till utgiftsram, 7 157,3 miljoner kronor, för utgiftsområde 8 Migration.

Utskottets överväganden

1:1 Migrationsverket

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen bifaller regeringens förslag till medelsanvisning och avslår därmed förslag om annan medelsanvisning.

Riksdagen avslår vidare motionsyrkanden bl.a. om handläggningstiderna hos Migrationsverket, landinformation och tolkar.

Jämför reservationerna 1 (SD), 2 (S), 3 (MP, V) och 4 (MP, V) samt särskilda yttrandena 1 (S), 2 (MP) och 3 (V).

Propositionen

Anslaget används för samtliga kostnader för handläggning och prövning av ärenden samt för mottagandet av asylsökande och genomförandet av organiserad sysselsättning, förvar och överprövning av utlänningsärenden i domstol.

Regeringen bedömer att antalet asylsökande kommer att bli fler än vad som prognostiserades i samband med budgetpropositionen för 2010 och att Migrationsverket kommer att behöva fatta beslut i ca 287 000 ärenden inom verksamhetsområdena Asyl, Arbete, besök och bosättning samt Svenskt medborgarskap under 2011. Migrationsverket ska härutöver bl.a. medverka som part i domstolsförhandlingarna och avgöra ärenden om verkställighetshinder. För att handlägga denna mängd ärenden ökas anslaget med 269 miljoner kronor 2011.

För att förstärka Migrationsverkets arbete med återvändande ökas anslaget med 40 miljoner kronor.

Med anledning av beslut inom EU om återvändande, uppehållstillståndskort, arbetstillstånd för högkvalificerad arbetskraft och viseringar, planeras vissa ändringar av utlänningsförfattningarna. Dessa förändringar medför ökade förvaltningskostnader för bl.a. Migrationsverket. Anslaget ökas därför med ytterligare 48,8 miljoner kronor.

När lagen (2010:197) om etableringsinsatser för vissa nyanlända invandrare träder i kraft den 1 december 2010 övergår det huvudsakliga ansvaret för arbetet med bosättning från Migrationsverket till Arbetsförmedlingen. Med anledning härav minskas anslaget med 3,5 miljoner kronor.

Anslaget ökas med 10 miljoner kronor för Migrationsverkets arbete med kartläggning av asylsökandes utbildnings- och yrkesbakgrund och med 17,5 miljoner kronor till följd av att uppgifter inom migrationsområdet vid vissa utlandsmyndigheter, som finansieras under utgiftsområde 1 Rikets styrelse, flyttas till Migrationsverket från 2011.

Därutöver minskas anslaget med vissa belopp av mindre omfattning.

För 2011 föreslår regeringen ett ramanslag på ca 2 416 miljoner kronor.

Motion med anslagseffekt 2011

Johnny Skalin och Björn Söder (SD) begär i motion Sf371 i denna del att riksdagen till anslaget 1:1 Migrationsverket anvisar 1 134 miljoner kronor mindre än regeringen föreslagit. Som motivering för detta och övriga budgetförslag i motionen anför motionärerna att de anser att asyl- och anhöriginvandringen ska minska till en nivå som inte är högre än den i Danmark och Finland och att den assimileringspolitik som gällde i Sverige fram till mitten av 1970-talet ska återinföras. Den politiken innebar att invandrarna har att anpassa sig till det svenska samhället och inte tvärtom. Sammantaget beräknar motionärerna att asyl- och anhöriginvandringen därmed kan minska med 90 %.

Motioner utan anslagseffekt 2011

Handläggningstider

I motion Sf360 av Ingemar Nilsson och Eva Sonidsson (S) begärs ett tillkännagivande om kortare handläggningstider för asylsökande. En snabbare handläggning skulle enligt motionärerna innebära att många personliga katastrofer kunde undvikas.

I motion Sf333 av Ulrika Karlsson i Uppsala (M) begärs i yrkande 2 ett tillkännagivande om kortare handläggningstider. Motionären anser att handläggningstiderna bör kortas till maximalt tre månader.

Landinformation

I motion Sf389 av Börje Vestlund m.fl. (S) begärs i yrkande 3 ett tillkännagivande om behovet av bättre landinformation i hbt-ärenden. Motionärerna påpekar att det inte är ovanligt att Migrationsverkets avslagsbeslut grundar sig på en undermålig och ibland helt felaktig landinformation.

Maria Ferm m.fl. (MP) begär i motion Sf394 yrkande 2 i denna del ett tillkännagivande om en översyn av asylprocessen med syfte att se till att kvaliteten på landinformationen hos Migrationsverket förbättras liksom domstolarnas förståelse av denna information. Även i motion Sf4 yrkande 2 i denna del av Maria Ferm m.fl. (MP) påpekas att landinformationen måste förbättras.

Christina Høj Larsen m.fl. (V) begär i motion Sf368 yrkande 2 en översyn av asylprocessen i syfte att se till att kvaliteten hos Migrationsverkets landinformation förbättras liksom domstolarnas förståelse av denna information.

I motion Sf387 av Abir Al-Sahlanı (C) begärs ett tillkännagivande om behovet av ökat informationsutbyte för större rättssäkerhet vid prövning av asylärenden. Motionären anser att det krävs en större aktualitet i den landinformation som finns som beslutsunderlag.

Tolkar

Maria Ferm m.fl. (MP) begär i motion Sf394 yrkande 2 i denna del ett tillkännagivande om en översyn av asylprocessen med syfte att se till att tillgången på auktoriserade tolkar i alla instanser förbättras. Ett liknande yrkande finns i motion Sf4 yrkande 2 i denna del av Maria Ferm m.fl. (MP).

Christina Höj Larsen m.fl. (V) begär i motion Sf368 yrkande 3 att tillgången till auktoriserade tolkar i alla instanser förbättras.

I motion Sf341 av Pernilla Gunther och Roland Utbult (KD) begärs i yrkande 2 ett tillkännagivande om att utbildningen av tolkar bör öka och att ett centralt register över tolkar bör inrättas. I samma motion yrkande 3 begärs ett tillkännagivande om att registrering av och tillsyn över tolkförmedlingar bör införas och att det vid upphandling av tolkförmedlingstjänster ska ställas krav på att de tolkar som anlitas antingen är auktoriserade eller har genomgått grundutbildning för kontakttolkar med godkänt resultat.

Utbildning av Migrationsverkets personal

I motion Sf270 av Maria Ferm m.fl. (MP) begärs i yrkande 1 ett tillkännagivande om att hbt-kompetensen hos Migrationsverket måste förbättras och en utvärdering ske av verkets tillämpning av utlänningslagen.

Utskottets ställningstagande

Anslaget 1:1

Sverige fortsätter att vara ett av de länder i Europa som ger flest människor skydd undan våld och förföljelse. Under de senaste tio åren har Sverige enligt Migrationsverkets rapport Migration 2000–2010 (2:2010), med några undantag, varit ett av de fem största mottagarländerna. Det finns inte något som tyder på att antalet asylsökande till Sverige kommer att minska i någon större omfattning de närmaste åren. Det beror på att antalet asylsökande i hög grad speglar situationen i vår omvärld. Första halvåret 2010 sökte 14 056 personer asyl i Sverige, vilket är en ökning med 36 % jämfört med samma period 2009. Enligt en prognos från Migrationsverket den 29 oktober 2010 beräknas 31 000 personer söka asyl i Sverige under 2011.

Av budgetpropositionen framgår att nära 8 000 asylsökande 2009 beviljades uppehållstillstånd på grund av skyddsbehov, antingen som flyktingar eller som skyddsbehövande i övrigt. Härutöver överfördes 1 892 kvotflyktingar till Sverige. Knappt 20 % av de asylsökande som beviljades uppehållstillstånd under 2009 bedömdes ha flyktingskäl. Under 2008 var motsvarande andel ca 18 %.

Utskottet har nyligen i ett yttrande till finansutskottet över ramen för bl.a. utgiftsområde 8 (ytr. 2010/11:SfU1y) uttalat den bestämda uppfattningen att Sverige ska uppfylla sina internationella förpliktelser och därutöver fortsätta att ha en human asylpolitik samt fortsatt goda möjligheter till familjeåterförening.

I det nämnda yttrandet anförde utskottet att det finns en bred enighet i riksdagen om att Sverige ska vara en fristad för dem som flyr undan förföljelse och förtryck och att särskild hänsyn ska tas till barnets bästa. Detta återspeglas också i gällande svensk asyllagstiftning, som i sin tur bygger på de internationella konventioner om mänskliga rättigheter som Sverige tillträtt och är bundet av. Liksom i yttrandet till finansutskottet anser utskottet att det därför inte kan komma i fråga att begränsa rätten till asyl till och för konventions- och kvotflyktingar. En sådan ordning som motionärerna föreslagit skulle bl.a. innebära att s.k. alternativt skyddsbehövande inte längre skulle kunna beviljas asyl. På samma sätt är det enligt utskottets mening otänkbart och inhumant att införa ett krav på att en asylsökande ska styrka sin identitet och nationalitet för att inte omgående avvisas. En sådan ordning skulle riskera att komma i konflikt med våra förpliktelser eftersom den sökande mycket väl kan ha flyktingskäl och därmed en i princip ovillkorlig rätt till skydd. Även invandringen till Sverige i övrigt fortsätter att öka. Det handlar om anhöriga som vill ansluta sig till någon som är bosatt här och personer som kommer hit för att arbeta eller studera. Under 2009 fick enligt Migrationsverkets rapport totalt knappt 100 000 personer, inklusive EU-medborgare, tillstånd. Av dessa avsåg 34 000 anknytningsärenden och 17 200 arbetsmarknadsärenden. Utskottet ser positivt på att så många vill flytta till Sverige för att bo och arbeta här, särskilt mot bakgrund av den demografiska utvecklingen med en åldrande befolkning och många pensionsavgångar de kommande åren. När det gäller anhöriginvandringen anser utskottet att det är viktigt att det finns möjligheter till familjeåterförening så att familjer kan hållas samman. Det ligger i sakens natur att när asylinvandringen ökar så ökar också antalet anhöriga som söker uppehållstillstånd i Sverige.

Mot bakgrund av det anförda tillstyrker utskottet regeringens förslag till medelsanvisning för 2011 och avstyrker därmed motion Sf371 i denna del.

Handläggningstider

Utskottet noterar att målet är att beslut om uppehållstillstånd eller utvisning ska fattas inom sex månader från det att ansökan kommit in. Beslut som rör ensamkommande barn och ärenden där sakprövning ska ske i ett annat land enligt Dublinförordningen ska fattas inom tre månader från det att ansökan kommit in.

Under 2009 avgjorde Migrationsverket ca 27 400 asylärenden. Av dessa avgjordes 51 % av ärendena inom sex månader jämfört med 31 % året innan. Under första halvåret 2010 avgjordes 13 491 ärenden, varav 72 % inom sex månader. Den genomsnittliga handläggningstiden har enligt bud-

getpropositionen minskat till 4,5 månader. Den främsta förklaringen till den minskade handläggningstiden är ett nytt arbetssätt inom asylprövningen – Kortare väntan för asylsökande – som påbörjades under 2009 i projektform och fortsätter under 2010. Första halvåret 2010 minskade den genomsnittliga handläggningstiden vid Migrationsverket till 134 dagar, och verket bedömer att i princip alla som söker asyl ska få besked inom tre månader vid utgången av 2010. Enligt vad som anges i budgetpropositionen planerar Migrationsverket att under 2010 utöka projektet Kortare väntan för asylsökande till att även inkludera introduktion, bosättning och återvändande.

Utskottet ser mycket positivt på att Migrationsverket genom förbättrade arbetsmetoder har kunnat förkorta handläggningstiderna för asylprövningen och att arbetssättet nu sprids till andra verksamhetsområden. Med hänsyn härtill saknas det skäl för riksdagen att med anledning av motionerna Sf360 och Sf333 yrkande 2 vidta någon åtgärd. Utskottet avstyrker motionsyrkandena i fråga.

Landinformation

Av Migrationsverkets årsredovisning 2009 framgår det att verkets databas för rätts- och landinformation (Lifos) sedan våren 2006 är tillgänglig för allmänheten via verkets webbplats. Det betyder att även parterna, biträdena och migrationsdomstolarna har möjlighet att ta del av den information som läggs in i Lifos. Enligt kriterierna för vad som ska publiceras i Lifos ska informationen vara aktuell, relevant och tillförlitlig. Det framgår vidare att en källkritisk granskning alltid föregår publicering. En mindre del (knappt 20 %) av den totala landinformation som Lifos innehåller är endast tillgänglig för verkets personal. Det kan t.ex. röra sig om rapporter som omfattas av utrikessekretess. Utskottet vill framhålla vikten av ständig förbättring av landinformationen eftersom det är en av grunderna för en korrekt asylprövning.

Mot bakgrund av vad som nu anförts och då Lifos i första hand får anses vara en fråga för Migrationsverket är utskottet inte berett att föreslå något tillkännagivande med anledning av motionerna Sf389 yrkande 3, Sf394 yrkande 2 i denna del, Sf4 yrkande 2 i denna del, Sf368 yrkande 2 och Sf387. Motionsyrkandena avstyrks därmed.

Tolkar

Frågan om tolkar togs upp av Utvärderingsutredningen, som i sitt slutbetänkande (SOU 2009:56) bl.a. anförde följande. Inför genomförandet av den nya instans- och processordningen uppmärksammades frågan om det skulle komma att finnas tillräckligt många kvalificerade tolkar för att täcka det förväntade behovet. Inte minst de ökade möjligheterna till muntlig förhandling antogs medföra ett större behov av bl.a. rättstolkar. Utbildningen av tolkar ökades därför inför reformen, och en ny sammanhållen grundutbildning av tolkar infördes. Vid utgången av 2008 hade drygt 200 tolkar

genomgått den nya grundutbildningen med godkänt resultat. Andra tolkar har gått kompletterande kurser, och drygt 260 tolkar har utbildats för speciell kompetens som rättstolk. Även om antalet utbildade tolkar alltså har ökat, råder det fortfarande brist på auktoriserade tolkar och rättstolkar. Varken Migrationsverket eller domstolarna kan räkna med att alltid få en auktoriserad tolk eller ens att fullgod tolkning kan garanteras i varje enskilt fall. Domstolarna har också haft stora problem med tolkar som inte är kvalificerade för uppgiften. Det behövs därför många fler tolkar totalt och många betydligt mer kompetenta tolkar. Enligt utredningen var det med hänsyn till rättssäkerheten i migrationsärendena synnerligen angeläget att fler tolkar utbildas. Ett rikstäckande register över yrkesverksamma tolkar och deras kompetens borde också inrättas. Vidare finns det enligt utredningen på tolkområdet även problem som är förknippade med upphandlingen av tolkförmedlingstjänster. Erfarenheten visar att det finns tolkförmedlingar som anlitar tolkar med otillräcklig kompetens och där stora problem av administrativ art också förekommer. Ett system med registrering av tolkförmedlingar och tillsyn över dessa borde därför införas.

Trots de förbättringar som gjordes inför genomförandet av den nya instans- och processordningen kan utskottet konstatera att det fortfarande finns problem med tolkning inom asylprocessen. Utskottet förutsätter dock att regeringen med anledning av Utvärderingsutredningens förslag om tolkar överväger ytterligare åtgärder som motverkar dessa problem. Därmed avstyrks motionerna Sf394 yrkande 2 i denna del, Sf4 yrkande 2 i denna del, Sf368 yrkande 3 och Sf341 yrkandena 2 och 3.

Utskottet vill tillägga att Domstolsverket nyligen överlämnat en rapport till regeringen, Kvaliteten på tolkning i domstolar, m.m. (2010:4), vari det påtalas bl.a. att många domstolar har problem att få kvalificerade tolkar eller över huvud taget någon tolk till sina rättegångar och muntliga förhandlingar och att det inte råder någon tvekan om att kvaliteten på tolkningen i domstolarna bör förbättras.

Utbildning av Migrationsverkets personal

Utskottet noterar att Migrationsverket i början av februari 2010 inledde ett arbete med att utbilda personalen i frågor om makt, kön och sexualitet i asylprocessen. Utbildningen är en del av Migrationsverkets interna hbt-projekt Migration Beyond Borders och finansieras delvis av Europeiska flyktingfonden. Syftet med internutbildningen är att deltagarna vid kursens slut ska vara medvetna om hur normer i allmänhet och heteronormen i synnerhet påverkar verkets arbete inom asylområdet.

Mot bakgrund av vad som nu anförts får motion Sf270 yrkande 1 anses i huvudsak tillgodosedd.

1:2 Ersättningar och bostadskostnader

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen bifaller regeringens förslag till medelsanvisning och avslår därmed förslag om annan medelsanvisning.

Riksdagen avslår vidare motionsyrkanden bl.a. om ersättningar till och boende för asylsökande, om rätt till hälso- och sjukvård bl.a. för s.k. papperslösa och om ansvaret för ensamkommande barn.

Jämför reservationerna 5 (MP, V), 6 (S), 7 (MP), 8 (S), 9 (MP, V), 10 (SD), 11 (MP), 12 (S, MP, V), 13 (SD), 14 (MP), 15 (V), 16 (S, MP, V) och 17 (MP).

Propositionen

Anslaget används för att finansiera stöd till asylsökande m.fl. och ersättningar till kommuner och landsting. Exempel på stöd är dagersättning, särskilda bidrag, bostäder, mat och återetableringsstöd i samband med självantaget återvändande. Ersättningar betalas ut till kommuner och landsting för i första hand hälso- och sjukvård, skolgång och omsorg till asylsökande m.fl.

Kostnaderna under anslaget styrs främst av antalet asylsökande och de sökandes vistelsetider i mottagandet. Vistelsetiderna i mottagandet påverkas bl.a. av handläggningstiderna hos berörda myndigheter och domstolar, samt av tiden från det att ett avvisnings- eller utvisningsbeslut har vunnit laga kraft till utresa alternativt tiden till kommunmottagande efter beslut om uppehållstillstånd.

Handläggningstiderna hos Migrationsverket för prövning av asylärenden har förkortats med flera månader i genomsnitt. Trots det antas antalet genomsnittligt inskrivna personer i mottagandet inte minska i den takt som antogs i samband med de beräkningar som låg till grund för budgetpropositionen för 2010. Den främsta anledningen till det är att antalet asylsökande under kommande år nu bedöms bli fler.

Regeringen föreslår för 2011 ett ramanslag på ca 3 026 miljoner kronor.

Motion med anslagseffekt 2011

Johnny Skalin och Björn Söder (SD) begär i motion Sf371 i denna del att riksdagen till anslaget 1:2 Ersättningar och bostadskostnader anvisar ca 2 118 miljoner kronor mindre än regeringen föreslagit. Motionärerna vill, av skäl som redovisats ovan under anslaget 1:1 Migrationsverket, ha en minskad asyl- och anhöriginvandring.

Motioner utan anslagseffekt 2011

Ersättningar till asylsökande

I motion Sf241 av Maria Ferm och Bodil Ceballos (MP) begärs ett tillkännagivande om att se över nyanlända barnfamiljers ekonomiska situation. Från det tredje barnet ges barnbidrag i form av flerbarnstillägg. För nyanlända familjer däremot halveras dagersättningen från det tredje barnet. Detta är enligt motionärerna inte rimligt.

Maria Ferm m.fl. (MP) begär i motion Sf394 yrkande 4 ett tillkännagivande om en översyn av ersättningssystemet till asylsökande i syfte att stärka de ekonomiska villkoren för asylsökande. Ett liknande yrkande finns i motion Sf368 yrkande 13 av Christina Høj Larsen m.fl. (V).

Eget boende

I motion Sf346 av Yilmaz Kerimo och Arhe Hamednaca (S) begärs i yrkande 1 ett tillkännagivande om att lagen om eget boende bör avskaffas och ett kommunalt maxtak för flyktingmottagandet införs. Det skulle öka trycket på de kommuner som inte vill bidra till flyktingmottagandet.

I motion Sf379 av Marie Granlund m.fl. (S) begärs i yrkande 2 ett tillkännagivande om behovet av att se över lagen om eget boende. Flyktingar bör få introduktion och boende där möjligheterna till arbete och integration är bäst och där det sker i samråd med bl.a. kommunen.

I motion Sf4 av Maria Ferm m.fl. (MP) begärs i yrkande 3 ett tillkännagivande om eget boende. Motionärerna anser att principen om eget boende måste värnas och att det bör införas ett eget boende-bidrag.

I motion Sf333 av Ulrika Karlsson i Uppsala (M) begärs i yrkande 1 ett tillkännagivande om rätten till eget boende. Människor i anläggningsboende mår sämre än de som bor i eget boende. Rätten till eget boende måste därför värnas.

I motion Sf375 av Metin Ataseven (M) begärs i yrkande 1 ett tillkännagivande om att se över förutsättningarna för asylsökandes och nyanländas möjligheter att välja bostad.

Hälso- och sjukvård för asylsökande m.fl.

I motion Sf378 av Monica Green m.fl. (S) begärs ett tillkännagivande om alla barns rätt till sjukvård. Alla barn som lever i Sverige bör enligt motionärerna ha rätt till vård på lika villkor. En översyn bör därför ske av vad som ska gälla för personer som lever som papperslösa eller gömda i Sverige.

Gunvor G Ericson m.fl. (MP) begär i motion Sf268 yrkande 2 ett tillkännagivande om att regeringen snarast bör återkomma med ett lagförslag om papperslösas rätt till sjukvård.

Maria Wetterstrand m.fl. (MP) begär i motion So543 yrkande 38 ett tillkännagivande om asylsökande barns rätt till terapeutisk vård. Dessa barn har i dag tillgång till sådan vård, men den fungerar inte tillfredsställande.

Motionärerna anser att detta måste åtgärdas och att även gömda barn bör ha rätt till sådan vård. I samma motion yrkande 39 begärs ett tillkännagivande om lagförslag om papperslösa barns rätt till sjukvård.

I motion Sf5 av Erik Almqvist (SD) begärs i yrkande 4 ett tillkännagivande om att inte erbjuda illegala invandrare skattefinansierad sjukvård.

Christina Höj Larsen m.fl. (V) begär i motion Sf252 yrkande 1 ett tillkännagivande om att regeringen ska återkomma med förslag om att asylsökande personer som undanhåller sig avvisningsbeslut och papperslösa som befinner sig varaktigt i Sverige ska få full hälso- och sjukvård inom ramen för befintligt hälso- och sjukvårdssystem och tandvårdssystem på samma villkor som övriga bosatta i Sverige. Motionärerna motsätter sig särslagstiftning för dessa grupper.

I motion Sf210 av Kerstin Lundgren (C) begärs förslag som ger papperslösa rätt till vård. Alla som vistas i Sverige bör enligt motionären ha rätt till vård. I dag har vuxna bara rätt till akut vård.

I motion Sf258 av Annika Eclund (KD) begärs i yrkande 1 i denna del ett tillkännagivande om papperslösa och gömda flyktingars rätt till vård. Alla gömda och papperslösa bör enligt motionären ha rätt till vård och inte bara akut vård. All vård till barn bör vara subventionerad, men för vuxna bör bara akut sjuk- och tandvård vara subventionerad. I samma motion yrkande 2 begärs ett tillkännagivande om att landstingen bör uppmantras att erbjuda en utvidgad vård till papperslösa och gömda i väntan på en lagändring.

Skola för asylsökande barn m.m.

Maria Ferm m.fl. (MP) begär i motion Sf394 yrkande 18 förslag om rätt för asylsökande, gömda och papperslösa barn till skolgång på samma villkor som bosatta barn.

I motion Sf5 yrkande 3 av Erik Almqvist (SD) begärs ett tillkännagivande om att inte hörsamma förslaget om illegala invandrare i utredningsbetänkandet Skolgång för alla barn (SOU 2010:5). Att öppna upp välfärden för utländska medborgare och statslösa som i strid med svensk lagstiftning uppehåller sig illegalt i Sverige skulle enligt motionären vara mycket olyckligt.

Christina Höj Larsen m.fl. (V) begär i motion Sf368 yrkande 29 förslag om asylsökande, gömda och papperslösa barns rätt till skolgång på samma villkor som bosatta barn.

I motion Sf244 av Krister Hammarbergh (M) begärs ett tillkännagivande om alla barns rätt att gå i skola. Motionären anser att detta ska gälla även gömda och papperslösa barn.

I motion Sf333 av Ulrika Karlsson i Uppsala (M) begärs i yrkande 4 ett tillkännagivande om undervisning i svenska. Alla asylsökande måste enligt motionären erbjudas undervisning i svenska under hela vistelsetiden. I

samma motion yrkande 5 begärs ett tillkännagivande om undervisning för barn. Alla barn måste få möjlighet att delta i svenskundervisning. Det är enligt motionären inte acceptabelt med s.k. asylklasser.

I motion Sf314 av Emma Henriksson och Caroline Szyber (KD) begärs förslag om hur en rätt till skolgång för gömda och papperslösa barn kan införas. Alla barn som vistas i Sverige ska enligt motionärerna ha rätt att gå i skolan.

Polisingripande i skolor m.m.

I motion Sf313 av Ulf Holm och Bodil Ceballos (MP) begärs i yrkandena 1–3 tillkännagivanden om att begränsa polisens möjligheter att ingripa i skolor, inom sjukvården och i kyrkor mot flyktingar som lever gömda.

Christina Høj Larsen m.fl. (V) begär i motion Sf252 yrkande 2 ett tillkännagivande om att Socialstyrelsen bör ges i uppdrag att sammanställa nödvändig kunskap om sekretesslagen i fråga om papperslösa som söker sjukvård och sprida denna i form av särskilda utbildningsinsatser till sjukvårdspersonal.

I motion Sf333 av Ulrika Karlsson i Uppsala (M) begärs i yrkande 6 ett tillkännagivande om att se över möjligheterna att begränsa polisens befogenheter att ingripa när s.k. gömda barn uppsöker vård och skola.

I motion Sf258 av Annika Eclund (KD) begärs i yrkande 1 i denna del ett tillkännagivande om att papperslösa och gömda flyktingar inte ska behöva avstå från att söka vård av rädsla för att bli avvisade.

Ensamkommande barn

I motion Sf287 av Susanne Eberstein och Christina Karlsson (S) begärs ett tillkännagivande om en solidarisk flyktingpolitik. Motionärerna anser att alla kommuner måste ta emot flyktingar. Detta ska även gälla ensamkommande flyktingbarn.

I motion Sf346 av Yilmaz Kerimo och Arhe Hamednaca (S) begärs i yrkande 3 ett tillkännagivande om mottagandet av ensamkommande flyktingbarn. Alla kommuner bör ta ansvar för att ta emot dessa barn.

Maria Ferm m.fl. (MP) begär i motion Sf205 yrkande 1 ett tillkännagivande om att kommuner inte ska kunna säga nej till att ta emot ensamkommande flyktingbarn. Ett liknande yrkande finns i motion Sf4 yrkande 6 av Maria Ferm m.fl. (MP).

Maria Wetterstrand m.fl. (MP) begär i motion So543 yrkande 40 ett tillkännagivande om att utreda de ensamkommande barnens situation och hälsoaspekter med ett tydligt könsperspektiv. Enligt motionärerna vet man ganska lite om hur verkligheten ser ut för de ensamkommande barnen och ännu mindre om hur flickorna mår och hur deras livssituation ser ut. I samma motion yrkande 41 begärs ett tillkännagivande om att kommuner inte ska kunna säga nej till att ta emot ensamkommande flyktingbarn.

Andreas Carlson och Annica Eclund (KD) begär i motion Sf338 yrkande 1 ett tillkännagivande om att samtliga kommuner ska vara skyldiga att ta emot ensamkommande barn och ungdomar. Motionärerna framhåller att dessa barn behöver ett snabbt och säkert boende. I samma motion yrkande 4 begärs ett tillkännagivande om att de rutiner som utförs vid familjehemsplacering även ska tillämpas när ensamkommande barn ”privatplaceras”. Även om barnet uppgett att han eller hon känner familjen har socialtjänsten i många fall inte utrett om boendet är bra för barnet.

Motioner i övrigt

I motion Sf354 av Elin Lundgren (S) begärs ett tillkännagivande om bättre och snabbare introduktion för flyktingar. Handläggningstiderna måste enligt motionärerna kortas och den asylsökande få information om sina rättigheter och skyldigheter.

I motion Sf375 av Metin Ataseven (M) begärs i yrkande 2 ett tillkännagivande om att se över förutsättningarna för att om möjligt ta ett större ansvar för fördelningen av nyanlända och asylsökande till kommuner där det finns lediga bostäder och bättre möjligheter till arbete.

Utskottets ställningstagande

Anslaget 1:2

Som redovisats ovan har utskottet nyligen i ett yttrande till finansutskottet (2010/11:SfU1y) uttalat den bestämda uppfattningen att Sverige ska uppfylla sina internationella förpliktelser och därutöver fortsätta att ha en human asylpolitik samt fortsatt goda möjligheter till familjeåterförening. Utskottet framhöll bl.a. att det finns en bred enighet i riksdagen om att Sverige ska vara en fristad för dem som flyr undan förföljelse och förtryck och att särskild hänsyn ska tas till barnets bästa.

Utskottet, som i övrigt hänvisar till sitt yttrande till finansutskottet som redovisats under anslaget 1:1 Migrationsverket ovan, tillstyrker regeringens förslag till medelsanvisning för 2011 och avstyrker motion Sf371 i denna del.

Ersättning till asylsökande och eget boende

Migrationsverket har enligt lagen (1994:137) om mottagande av asylsökande m.fl. ett huvudansvar för mottagandet av asylsökande från det att ansökan lämnas in till dess att personen tas emot i en kommun om uppehållstillstånd har beviljats alternativt lämnar landet vid ett avslagsbeslut. Migrationsverket ansvarar för att ordna boende för de asylsökande som inte ordnar boende på egen hand. Migrationsverkets boenden för asylsökande, s.k. anläggningsboende, består i huvudsak av lägenheter med självhushåll. De som inte väljer ett boende som ordnats av Migrationsverket

bor hos t.ex. släkt och vänner främst i storstadsregionerna, s.k. eget boende. Migrationsverket prövar också behovet av dagersättning och särskilt bidrag till den asylsökande.

Av budgetpropositionen framgår att insatser inom mottagandet ska främja de asylsökandes framtid såväl vid ett eventuellt beviljande av uppehållstillstånd som vid ett eventuellt återvändande. Inom mottagandet ska svenskundervisning utformas på ett sådant sätt att en eventuell senare sfi-undervisning (svenska för invandrare) underlättas. Arbete och praktik ska särskilt uppmuntras. För personer som inte utnyttjar ett boende som erbjuds av Migrationsverket ska Migrationsverket, t.ex. genom ökade informationsinsatser, verka för att de under tiden som deras asylansökan prövas bosätter sig i regioner med goda förutsättningar för bostad, arbete och utbildning. Vidare framgår att antalet inskrivna i mottagandet minskade under 2009 med 3 700. Under 2009 var i genomsnitt ca 36 000 personer inskrivna, vilket är en minskning med 2 900 personer jämfört med 2008.

För asylsökande som saknar medel och bor i en av Migrationsverkets anläggningar är bostaden kostnadsfri. Bostadsersättningen vid eget boende utges sedan den 1 mars 2005 endast i särskilda fall.

Asylmottagningsutredningen, som haft till uppgift att se över asylmottagandet, har i sitt betänkande Aktiv väntan – asylsökande i Sverige (SOU 2009:19) föreslagit bl.a. att ett särskilt ankomstboende för asylsökande införs. Under tiden i ankomstboende ska Migrationsverket göra koncentrerade insatser i fråga om bl.a. asylutredning, information, kartläggning av individens utbildning och yrkeserfarenheter samt den asylsökandes val av ordnat boende efter tiden i ankomstboende. Den som avböjer ett erbjudande om ankomstboende ska inte ha rätt till grundersättning. Utredningen föreslår vidare att Migrationsverket ska erbjuda asylsökande ett s.k. ordnat boende inom fyra veckor från det att ansökan om uppehållstillstånd gavs in. Ordnat boende ska erbjudas på en ort där den enskilde har goda möjligheter till meningsfull sysselsättning och kontakt med det svenska samhället. Den som väljer ett eget boende i stället för ordnat boende ska endast ha rätt till halv grundersättning. Utredningen har också föreslagit att vistelsekommunen efter ankomsttiden i den utsträckning det är möjligt ska erbjuda asylsökande praktik eller annan sysselsättning.

När det gäller frågor om bostadsersättning vid eget boende och dagersättning för asylsökande noterar utskottet att Asylmottagningsutredningens förslag är föremål för beredning inom Regeringskansliet. Utskottet anser att resultatet av detta arbete bör avvaktas och att något tillkännagivande från riksdagens sida inte är påkallat i nuläget. Utskottet avstyrker med det anförda motionerna Sf241, Sf394 yrkande 4, Sf368 yrkande 13, Sf346 yrkande 1, Sf379 yrkande 2, Sf4 yrkande 3, Sf333 yrkande 1 och Sf375 yrkande 1.

Även motionerna Sf354 och Sf375 yrkande 2 avstyrks med det anförda.

Hälso- och sjukvård för asylsökande m.fl.

Vissa insatser inom mottagandet av asylsökande åligger kommuner och landsting. Exempelvis ansvarar kommunerna för förskoleverksamhet, skolbarnsomsorg och skola för asylsökande barn samt vissa insatser enligt socialtjänstlagen. Landstingen ansvarar för hälso- och sjukvård för asylsökande m.fl. enligt lagen (2008:344) om hälso- och sjukvård åt asylsökande m.fl. Statlig ersättning lämnas till kommuner och landsting.

I flera av motionerna tas frågan upp om att alla asylsökande liksom gömda och s.k. papperslösa ska ha rätt till hälso- och sjukvård på samma villkor och i samma omfattning som personer har som är bosatta i Sverige.

Enligt 4 § hälso- och sjukvårdslagen (1982:763) och 6 § tandvårdslagen (1985:125) är landstinget skyldigt att erbjuda omedelbar hälso- och sjukvård eller tandvård om någon som vistas inom ett landsting utan att vara bosatt där behöver sådan vård.

Den 1 juli 2008 ersattes en tidigare överenskommelse mellan staten och Landstingsförbundet (numera Sveriges Kommuner och Landsting) om hälso- och sjukvård för asylsökande m.fl. av lagen (2008:344) om hälso- och sjukvård åt asylsökande m.fl. Enligt lagen har asylsökande och vissa andra utlänningar en rätt till hälso- och sjukvård (prop. 2007/08:105, bet. 2007/08:SfU8, rskr. 2007/08:199). Lagen, som gäller utöver vad som följer av hälso- och sjukvårdslagen och tandvårdslagen, omfattar asylsökande, utlänningar som beviljats uppehållstillstånd med tillfälligt skydd och som inte är folkbokförda här i landet, personer som hålls i förvar och som inte har placerats i kriminalvårdsanstalt, häkte eller polisarrest samt personer som vistas här med stöd av ett tidsbegränsat uppehållstillstånd enligt 5 kap. 15 § utlänningslagen, dvs. målsägande och vittnen. När det gäller den som inte har fyllt 18 år ska landstingen erbjuda vård i samma omfattning som erbjuds den som är bosatt inom landstinget. Detta gäller även för barn som håller sig undan verkställighet av ett avvisnings- eller utvisningsbeslut. Utlänningar som har fyllt 18 år ska erbjudas vård som inte kan anstå, mödrhälsovård, vård vid abort och preventivmedelsrådgivning. Vidare ska landstinget, om det inte är uppenbart obehövt, erbjuda utlänningar som omfattas av lagen en hälsoundersökning.

Enligt vad som anges i nämnda proposition är begreppet vård som inte kan anstå avsett att vara en utvidgning av den vård som definieras som omedelbar och innefattar vård och behandling av sjukdomar och skador i de fall där även en måttlig fördröjning bedöms kunna medföra allvarliga följder för patienten. Även följdinsatser till sådan vård innefattas. Vidare anges att vuxna ska erbjudas vård under den tid de omfattas av Migrationsverkets mottagandesystem. Om ett avslagsbeslut har meddelats ska vård erbjudas till dess att beslutet om avvisning eller utvisning har verkställts.

En särskild utredare har därefter fått i uppdrag att göra en översyn av hur den reglering som avser hälso- och sjukvård åt asylsökande, personer som håller sig undan verkställighet av ett beslut om avvisning eller utvisning samt personer som befinner sig i Sverige utan att ha ansökt om

nödvändiga tillstånd för att vistas här kan göras mer ändamålsenlig än i dag (dir. 2010:7). Utredaren ska senast den 31 maj 2011 lämna förslag som innefattar såväl vilken omfattning som på vilka villkor de berörda grupperna ska erhålla sådan vård. Utredaren ska därvid fästa särskild vikt vid barns behov.

I avvaktan på utredningsresultatet är utskottet inte berett att föreslå att riksdagen ska ta något initiativ i frågan. Motionerna Sf378, Sf268 yrkande 2, So543 yrkandena 38 och 39, Sf5 yrkande 4, Sf252 yrkande 1, Sf210 samt Sf258 yrkande 1 i denna del och 2 avstyrks därför.

Skola för asylsökande barn

Asylsökande barn och ungdomar har inte skolplikt, men de har tillgång till utbildning på i princip samma villkor som barn som är bosatta här i Sverige. Undervisningen ska bedrivas med hänsyn till den enskilda elevens behov och förutsättningar, vilket innebär att barnen kan undervisas i särskilda förberedelseklasser.

En särskild utredare har i betänkandet Skolgång för barn som ska avvisas eller utvisas (SOU 2007:34) föreslagit att barn i familjer som fått avslag på en ansökan om uppehållstillstånd och som håller sig undan verkställighet av ett beslut om avvisning eller utvisning bl.a. ska ha rätt till undervisning inom det offentliga skolväsendet. Barnen föreslås även ha rätt till förskoleverksamhet och skolbarnsomsorg.

Därefter har en särskild utredare fått i uppdrag att komplettera förslagen i SOU 2007:34. Utredningen överlämnade i januari 2010 betänkandet Skolgång för alla barn (SOU 2010:5) till regeringen. I betänkandet föreslås att rätten till utbildning ska utsträckas till att gälla alla barn och ungdomar vars vistelsetid i Sverige, med eller utan tillstånd, inte kan förväntas bli helt tillfällig. Betänkandet har remissbehandlats, och förslagen bereds för närvarande inom Regeringskansliet.

Utskottet anser att resultatet av detta arbete bör avvaktas och avstyrker därmed motionerna Sf394 yrkande 18, Sf5 yrkande 3, Sf368 yrkande 29, Sf244 och Sf314.

Även motion Sf333 yrkande 4 och 5 avstyrks med det anförda.

Polisingripande i skolor m.m.

I 7 kap. 1 § utlänningsförordningen (2006:97) föreskrivs bl.a. att styrelsen för utbildningen ska underrätta polismyndigheten bl.a. om utlännings namn och bostadsadress när han eller hon för första gången skrivs in i grundskolan. Detta gäller dock inte den som har uppehållstillstånd. Även socialnämnden ska lämna en sådan underrättelse när nämnden för första gången vidtar en åtgärd i ett ärende om socialtjänst som angår utlännings. Vidare anges i 17 kap. 1 § utlänningslagen (2005:716) att socialnämnden ska lämna ut uppgifter om en utlännings personliga förhållanden bl.a. om en polismyndighet, Säkerhetspolisen eller Migrationsverket begär det och uppgifterna behövs t.ex. för att avgöra ett ärende om uppehållstill-

stånd eller för att verkställa ett beslut om avvisning eller utvisning. Någon motsvarande uppgiftsskyldighet är inte föreskriven för hälso- och sjukvården. Däremot föreskrivs i 2 kap. 11 § lagen (1998:531) om yrkesverksamhet på hälso- och sjukvårdens område att hälso- och sjukvårdspersonal är skyldig att lämna ut uppgifter som gäller huruvida någon vistas på en sjukvårdsinrättning om uppgifterna i ett särskilt fall begärs bl.a. av en domstol, åklagarmyndighet eller polismyndighet. Emellertid är alla inom den offentliga sjukvården, t.ex. teknisk och administrativ personal, konsulter och tolkar, skyldiga att följa sekretesslagen, och landstinget som myndighet måste se till att dessa grupper känner till sekretesslagen.

Av det ovannämnda betänkandet Skolgång för alla barn (SOU 2010:5) framgår att utredningen har bedömt att övervägande skäl talat för att varken styrelsen för utbildningen eller socialnämnden bör omfattas av en skyldighet att på eget initiativ lämna underrättelser till verkställande myndighet, och därför föreslås att bestämmelsen i 7 kap. 1 § utlänningsförordningen ska upphävas.

När det gäller frågan om socialnämndens uppgiftsskyldighet enligt 17 kap. 1 § utlänningslagen har utredningen sökt men inte funnit något säkert underlag för att det skulle finnas ett samband mellan förekomsten av att barn som vistas i landet utan tillstånd avhåller sig från att delta i utbildning m.m. och bestämmelsen om socialnämndens uppgiftsskyldighet. Vid en intresseavvägning har utredningen därför bedömt att det saknas tillräckliga skäl för att avskaffa eller inskränka bestämmelsen, som alltså även fortsättningsvis bör gälla oförändrad.

Som nämnts bereds utredningens förslag inom Regeringskansliet. Resultatet härav bör enligt utskottet avvaktas. Utskottet avstyrker därför motionerna Sf313 yrkandena 1–3, Sf252 yrkande 2, Sf333 yrkande 6 och Sf258 yrkande 1 i denna del.

Ensamkommande barn

Kommunerna ansvarar för mottagandet av asylsökande ensamkommande barn. Ansvaret innebär att tillhandahålla boende för barnen och se till att de får det stöd och den hjälp de behöver. Migrationsverket har till uppgift att ingå överenskommelser med kommunerna om mottagande av barnen. Under 2009 ansökte 2 250 ensamkommande barn om asyl i Sverige jämfört med 1 510 barn 2008 och 1 264 barn 2007.

Enligt vad som anges i budgetpropositionen har det inte funnits tillräckligt med överenskomna platser mellan Migrationsverket och kommunerna för att kunna möta de årliga ökningarna av antalet ensamkommande barn. Läget förvärrades under 2009, och mot slutet av året väntade uppemot 700 barn i en s.k. ankomstkommun på att bli anvisade en boendeplats. Den nuvarande platsbristen gör att barnen blir kvar längre i ankomstkommunerna än vad som är lämpligt. För att minska belastningen på de ursprungliga fyra ankomstkommunerna har Migrationsverket under det första

halvåret 2010 utökad antalet ansökningsenheter till nio. Vidare förordnade regeringen tillfälligt en särskild koordinator för mottagandet av ensamkommande barn med huvudsakligt uppdrag att verka för fler platser.

Trots de insatser som gjorts under året finns det enligt budgetpropositionen fortfarande ett stort behov av fler boendeplatser i kommunerna för mottagandet av barnen, såväl under den tid asylansökan prövas som efter det att ett eventuellt uppehållstillstånd har beviljats. För att öka antalet platser kommer länsstyrelserna fr.o.m. den 1 januari 2011 att ges ett utvidgat uppdrag att under Migrationsverkets ledning förhandla lokalt och regionalt med kommuner, kommunalförbund och andra berörda aktörer om mottagande av ensamkommande barn. Regeringen avser vidare att följa upp reformen om kommunernas ansvar under 2010.

Utskottet, som anser att det är angeläget att fler kommuner än i dag tar ansvar för mottagandet av de ensamkommande barnen, konstaterar att regeringen avser att ta initiativ till att öka antalet platser. Utskottet förutsätter att detta arbete sker skyndsamt. Något skäl för riksdagen att göra ett uttalande med anledning av motionerna Sf287, Sf346 yrkande 3, Sf205 yrkande 1, Sf4 yrkande 6, So543 yrkande 41 och Sf338 yrkande 1 är därmed inte motiverat i nuläget. Motionsyrkandena avstyrks därför.

Även motionerna So543 yrkande 40 och Sf338 yrkande 4 avstyrks med hänvisning till den planerade uppföljningen.

1:3 Migrationspolitiska åtgärder

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen bifaller regeringens förslag till medelsanvisning och avslår därmed förslag om annan medelsanvisning.

Riksdagen avslår vidare motionsyrkanden bl.a. om att Sverige ska verka för att EU tar emot fler kvotflyktingar än i dag.

Jämför reservation 18 (MP, V).

Propositionen

Anslaget används för att finansiera organiserad överföring av flyktingar m.fl. och ersättning till de kommuner som tar emot dessa personer samt bidrag till vissa hjälpinsatser för flyktingar utanför Sverige. Bidrag till utlänningsresor från Sverige för bosättning i ett annat land och bidrag till flyktingar för kostnader för anhörigas resor till Sverige finansieras också från detta anslag. Även statsbidrag till den efterforskningsverksamhet som enligt avtal bedrivs av Svenska Röda Korset och viss internationell samverkan bekostas från anslaget.

Lagen om etableringsinsatser för vissa nyanlända invandrare träder i kraft den 1 december 2010. Den ambitionshöjning regeringen genomför avseende vissa nyanlända invandrares etablering på arbetsmarknaden gäller

även personer som är vidarebosatta (kvotflyktingar). Regeringen föreslår därför att anslaget ökas med 50 miljoner kronor för 2011. Vidare föreslås att anslaget 1:9 Svenska institutet inom utgiftsområde 5 ökas med en miljon kronor per år 2011–2013 och att anslaget 1:3 Migrationspolitiska åtgärder minskas med motsvarande belopp.

Regeringen föreslår för 2011 ett ramanslag på ca 405 miljoner kronor

Motion med anslagseffekt 2011

Johnny Skalin och Björn Söder (SD) begär i motion Sf371 i denna del att riksdagen till anslaget 1:3 Migrationspolitiska åtgärder anvisar ca 399 miljoner kronor mindre än regeringen föreslagit. Motionärerna vill, av skäl som redovisats ovan under anslaget 1:1 Migrationsverket, ha en minskad asyl- och anhöriginvandring.

Motioner utan anslagseffekt 2011

Maria Ferm m.fl. (MP) begär i motion Sf394 yrkande 9 ett tillkännagivande om att regeringen bör verka för att fler EU-länder tar emot personer för vidarebosättning.

Christina Höj Larsen m.fl. (V) begär i motion Sf368 yrkande 20 ett tillkännagivande om att regeringen bör verka för att fler EU-länder tar emot personer för vidarebosättning.

I motion Sf342 av Andreas Carlson och Caroline Szyber (KD) begärs i yrkande 3 ett tillkännagivande om att Sverige ska verka för att alla EU-länder tar emot kvotflyktingar och att EU-länderna sammantaget tar emot fler kvotflyktingar än i dag. I samma motion yrkande 4 begärs ett tillkännagivande om att Sverige ska verka för att den europeiska flyktingfonden görs permanent och att fonden får större resurser. Om kostnaderna sprids på flera kan det bidra till en mer generös hållning och en humanare flyktingpolitik i medlemsstaterna.

Utskottets ställningstagande

Anslaget 1:3

Sverige bereder varje år skydd genom vidarebosättning för personer som befinner sig i ett land där de inte kan få skydd och inte har tillgång till någon annan långsiktig lösning. Flyktingkvoten har sedan 2007 omfattat 1 900 personer årligen. Under 2009 överfördes 1 892 personer till Sverige för vidarebosättning.

I det ovan redovisade yttrandet till finansutskottet (ytr. 2010/11:SfU1y) påpekade utskottet att kvotflyktingar tas ut efter rekommendation från UNHCR och att det bygger på ömsesidigt förpliktande avtal mellan Sverige och UNHCR. Vidarebosättningens funktion är att erbjuda skydd till främst flyktingar och andra skyddsbehövande, men det är även ett sätt att dela ansvaret med länder som hyser stora flyktinggrupper. Utskottet anser

liksom i yttrandet till finansutskottet att det är nödvändigt att Sverige verkar för att fler länder ska bli permanenta vidarebosättningsländer samtidigt som det inte finns skäl för Sverige att upphöra med denna viktiga hjälpsats.

Utskottet, som konstaterar att motionärerna föreslagit en närmast total neddragnings av anslaget, tillstyrker med det anförda regeringens förslag till medelsanvisning för 2011 och avstyrker motion Sf371 i denna del.

Vidarebosättning i övrigt

Av regeringens skrivelse 2010/11:29 framgår det att det numera finns elva medlemsstater inom EU som förutom Sverige regelbundet erbjuder vidarebosättning. Sverige verkar för att fler länder ska bli permanenta vidarebosättningsländer och har också varit drivande för att inrätta ett gemensamt vidarebosättningsprogram för EU.

I september 2009 lade kommissionen fram ett förslag om att inrätta ett gemensamt vidarebosättningsprogram för EU (KOM(2009) 447) samt ett förslag till finansieringsmekanism för detta genom förändringar i Europeiska flyktingfonden (KOM(2009) 456). Förslaget förhandlades inom rådet under det svenska EU-ordförandeskapet, vilket utmynnade i en i huvudsak överenskommen text mellan medlemsstaterna. Det återstår dock fortfarande förhandlingar mellan parlamentet, rådet och kommissionen innan beslut om inrättande kan fattas.

Med hänsyn till det arbete som redan pågår inom EU med att inrätta ett vidarebosättningsprogram saknas det skäl för riksdagen att göra ett uttalande i frågan. Utskottet avstyrker därmed motionerna Sf394 yrkande 9, Sf368 yrkande 20 och Sf342 yrkande 3.

Utskottet, som noterar att flyktingfondens budget för perioden 2008–2013 omfattar totalt 614 miljoner euro, avstyrker även motion Sf342 yrkande 4.

1:4 Domstolsprövning i utlänningsärenden och 1:5 Kostnader vid domstolsprövning i utlänningsärenden

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen bifaller regeringens förslag till medelsanvisning.

Vidare avslår riksdagen motionsyrkanden bl.a. om att inrätta en migrationsdomstol i norra Sverige och om muntlig förhandling.

Jämför reservation 19 (MP, V).

Propositionen

Anslaget 1:4

Anslaget används för migrationsdomstolarnas och Migrationsöverdomstolens förvaltningskostnader för överprövning av utlännings- och medborgarskapsärenden. Från anslaget finansieras även Regeringsrättens handläggning av resningsansökningar av utlännings- och medborgarskapsärenden.

Regeringen bedömer att migrationsdomstolarna kommer att behöva avgöra färre asylmål än vad som anslaget är dimensionerat för. Samtidigt planeras vissa ändringar av utlänningsförfattningarna med anledning av beslut inom EU om möjligheter att överklaga bl.a. beslut om återreseförbud, viseringar och arbetsstillstånd för högkvalificerad arbetskraft. Förändringarna i regelverken medför ökade förvaltningskostnader för bl.a. migrationsdomstolarna. Sammantaget innebär förändringarna att anslaget ökas med 3,2 miljoner kronor.

Regeringen föreslår för 2011 ett ramanslag på ca 503 miljoner kronor.

Anslaget 1:5

Anslaget används för migrationsdomstolarnas, Migrationsöverdomstolens och Regeringsrättens kostnader för nämndemän och sakkunniga som anlitas i utlänningsärenden samt de klagandes resor till förhandlingar. Vidare finansieras från anslaget bl.a. ersättning till offentligt biträde och tolkar i utlänningsärenden.

Regeringen bedömer att migrationsdomstolarna kommer att behöva avgöra färre asylmål än vad anslaget är dimensionerat för. Regeringen föreslår därför att anslaget minskas med 16,8 miljoner kronor för att bidra till finansieringen av ökningen av anslaget 1:1 Migrationsverket och med 3,2 miljoner kronor för att bidra till finansieringen av ökningen av anslaget 1:4 Domstolsprövning i utlänningsärenden.

Regeringen föreslår för 2011 ett ramanslag på ca 158 miljoner kronor.

Motioner utan anslagseffekt 2011

Maria Ferm m.fl. (MP) begär i motion Sf394 yrkande 2 i denna del ett tillkännagivande om en översyn av asylprocessen med syfte att se till att domstolarna lever upp till reglerna om muntlig förhandling och att en migrationsdomstol inrättas i norra Sverige.

Christina Höj Larsen m.fl. (V) begär i motion Sf368 yrkandena 4 och 6 en översyn av asylprocessen i syfte att se till att domstolarna bättre än i dag lever upp till reglerna om muntlig förhandling och att det inrättas en migrationsdomstol för överklagandeärenden i norra Sverige.

Utskottets ställningstagande

Utskottet tillstyrker regeringens förslag till medelsanvisning avseende anslagen 1:4 och 1:5 för 2011.

Beträffande muntlig förhandling i migrationsmål konstaterar utskottet att de regler som nu gäller motsvarar dem som också gäller för domstolarnas handläggning av andra måltyper. Utgångspunkten är att förfarandet i domstolen är skriftligt, men att muntlig förhandling får hållas när det kan antas vara till fördel för utredningen eller främja ett snabbt avgörande av målet. Muntlig förhandling ska hållas om sökanden begär det samt förhandlingen inte är obehövlig och inte heller särskilda skäl talar mot det.

Utvärderingsutredningen har i sitt slutbetänkande (SOU 2009:56) gjort följande bedömning i frågan om muntlig förhandling. Möjligheten till muntlig förhandling har ökat öppenheten i processen. Andelen muntliga förhandlingar i asylmål har varit omkring 35 % under 2007 och 2008, men förhandlingsfrekvensen varierar mellan migrationsdomstolarna. Dessa variationer ryms inom den bedömning som domstolarna ska göra med beaktande av Regeringsrättens och Migrationsöverdomstolens praxis. Utredningen konstaterar att den som söker asyl i förhållandevis stor utsträckning ges tillfälle att själv muntligen lägga fram sin sak för domstolen jämfört med andra förvaltningsmål.

Vad nu sagts innebär enligt utskottet att det saknas skäl att befara att migrationsdomstolarna inte skulle leva upp till de krav som lagen ställer vad gäller muntlig förhandling. Motionerna Sf394 yrkande 2 i denna del och Sf368 yrkande 4 avstyrks därför.

Utskottet är inte berett att föreslå införandet av en migrationsdomstol i norra Sverige. Därmed avstyrks även motionerna Sf368 yrkande 6 och Sf394 yrkande 2 i denna del.

1:6 Offentligt biträde i utlänningsärenden

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen bifaller regeringens förslag till medelsanvisning.

Vidare avslår riksdagen motionsyrkanden om att migrationsdomstolarna bör utse offentliga biträden i utlänningsärenden.

Jämför reservation 20 (MP, V).

Propositionen

Anslaget används för kostnader för offentligt biträde och tolk i utlänningsärenden enligt utlänningslagen eller lagen om särskild utlänningskontroll, dvs. avseende den del av processen som handläggs vid Migrationsverket eller Regeringskansliet.

Regeringen föreslår för 2011 ett ramanslag på ca 230 miljoner kronor.

Motioner utan anslagseffekt 2011

Maria Ferm m.fl. (MP) begär i motion Sf394 yrkande 2 i denna del ett tillkännagivande om en översyn av asylprocessen med syfte att se till att förordnande av offentliga biträden flyttas från Migrationsverket. Ett liknande yrkande finns i motion Sf368 yrkande 5 av Christina Høj Larsen m.fl. (V).

I motion Sf341 av Penilla Gunther och Roland Utbult (KD) begärs i yrkande 1 ett tillkännagivande om att migrationsdomstolen bör utse offentligt biträde i utlänningsärenden. Motionärerna anser att det är klart olämpligt att Migrationsverket ska utse det offentliga biträde som är verkets motpart i processen samtidigt som verket ska godkänna biträdets kostnadsräkningar.

Utskottets ställningstagande

Utskottet tillstyrker regeringens förslag till medelsanvisning för 2011.

Offentligt biträde ska enligt 18 kap. 1 § utlänningslagen förordnas i ärenden om avvisning eller utvisning, om det inte måste antas att behov av biträde saknas.

Utvärderingsutredningen har i ett delbetänkande – Sekretess och offentliga biträden i utlänningsärenden (SOU 2008:65) – gjort bedömningen att det finns både för- och nackdelar med att det är Migrationsverket som utser offentliga biträden. Nackdelen är framför allt att verket blir sökandens motpart i domstolen vid ett överklagande. Om beslutanderätten överförs från Migrationsverket till domstolarna eller någon annan myndighet än Migrationsverket måste man dock räkna med att handläggningen av ärendena fördröjs med åtminstone ett par arbetsdagar per ärende. Det skulle framför allt innebära en olägenhet för de asylsökande men också en kostnadsökning. Att föra över beslutanderätten till någon annan myndighet eller till domstolarna bör därför enligt utredningen göras endast om det visar sig att Migrationsverkets handläggning inte kan förbättras i tillräcklig omfattning. Eftersom Migrationsverket avser att genomföra en rad förbättringar när det gäller hantering av biträdesfrågor, t.ex. vad gäller rutiner för lämplighetsbedömning och anpassning av organisationen så att biträdesfrågorna bedöms på rätt nivå inom verket, anser utredningen att beslut om förordnande av offentligt biträde inte nu bör överföras från Migrationsverket till någon annan myndighet.

Migrationsverket inledde under 2008 ett projekt om offentliga biträden i utlänningsärenden med målet bl.a. att effektivisera användningen av offentliga biträden i asylprocessen för att på så sätt främja rättssäkerheten för de asylsökande. Bland annat har verket tydliggjort vilka kompetenskrav som verket ställer på de personer som förordnas som offentligt biträde, och rutiner har utarbetats för att inte förordna personer som verket bedömer som olämpliga. Av årsredovisningen för 2009 framgår att projektet avslutades under 2009. Resultatet av projektets arbete och det fortsatta ansvaret för

verkets arbete med offentliga biträden omhändertogs under året av en central organisation för offentliga biträden, som ska bevaka och följa upp praxis och vara ett stöd till verksamheten i frågor som rör offentliga biträden.

Mot bakgrund av vad som nu anförts är något uttalande från riksdagens sida om förordnande av offentligt biträde inte motiverat. Motionerna Sf394 yrkande 2 i denna del, Sf368 yrkande 5 och Sf341 yrkande 1 avstyrks därmed.

1:7 Utresor för avvisade och utvisade

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen bifaller regeringens förslag till medelsanvisning.

Vidare avslår riksdagen ett motionsyrkande om att resurserna för avvisningar och utvisningar ska användas för att förbättra flyktingmottagandet.

Jämför reservation 21 (MP, V).

Propositionen

Anslaget används för resor ut ur landet och andra åtgärder för utlänningar som avvisats eller utvisats enligt beslut av Migrationsverket, polisen eller regeringen med stöd av utlänningslagen eller lagen om särskild utlänningskontroll. Även kostnader för resor ut ur Sverige för de asylsökande som återkallat sin ansökan finansieras från anslaget.

Regeringen föreslår att anslaget förstärks med 40 miljoner kronor 2011 eftersom fler personer antas återvända under åren 2011–2014 jämfört med bedömningen inför budgetpropositionen för 2010.

Regeringen föreslår för 2011 ett ramanslag på ca 279 miljoner kronor.

Motion utan anslagseffekt 2011

I motion Sf240 av Maria Ferm m.fl. (MP) begärs i yrkande 1 ett tillkännagivande om att verka för att de ökade resurser som används till utvisningar och avvisningar i stället går till ett förbättrat flyktingmottagande. Motionärerna motsätter sig att 279 miljoner kronor satsas på dyra utvisningar.

Utskottets ställningstagande

Utskottet gör ingen annan bedömning än regeringen vad gäller medelsanvisningen till anslaget 1:7. Utskottet tillstyrker därmed regeringens förslag till medelsanvisning för 2011. Utskottet avstyrker samtidigt motion Sf240 yrkande 1.

1:8 Från EU-budgeten finansierade insatser för asylsökande och flyktingar

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen bifaller regeringens förslag till medelsanvisning.

Vidare bemyndigas regeringen att under 2011 besluta om bidrag som inklusive tidigare gjorda åtaganden medför behov av framtida anslag på högst 220 miljoner kronor under 2012, högst 140 miljoner kronor under 2013 och högst 80 miljoner kronor under 2014.

Propositionen

Anslaget används för utbetalningar för projekt som beviljas medel inom ramen för Europeiska flyktingfonden och Europeiska återvändandefonden motsvarande EU:s finansiering av dessa program. Under anslaget finansieras även kvarvarande utbetalningar från Flyktingfonden II.

Sverige har från EU-budgeten för 2011 preliminärt tilldelats ca 18,4 miljoner euro för flyktingfonden och återvändandefonden inom det finansiella ramprogrammet för solidaritet och förvaltning av migrationsströmmar för perioden 2008–2013.

Verksamheten inom flyktingfonden och återvändandefonden omfattar till viss del fleråriga projekt. Åtaganden under anslaget kan därför medföra utgifter för kommande budgetår. Mot bakgrund härav vill regeringen fr.o.m. budgetåret 2011 förändra principen för budgetering av fleråriga EU-relaterade verksamheter med anslag på statsbudgeten. Regeringen föreslår därför att riksdagen i stället anvisar medel för att täcka de utgifter som bedöms bli redovisade mot anslaget. Förändringarna är enligt regeringen av teknisk karaktär och förväntas inte påverka verksamhetens villkor. Av detta skäl föreslås att regeringen bemyndigas att under 2011 besluta om bidrag som inklusive tidigare gjorda åtaganden medför behov av framtida anslag på högst 220 miljoner kronor under 2012, högst 140 miljoner kronor under 2013 och högst 80 miljoner kronor under 2014.

Regeringen föreslår för 2011 ett ramanslag på ca 136 miljoner kronor.

Utskottet ställningstagande

Utskottet tillstyrker regeringens förslag dels till medelsanvisning för 2011, dels till bemyndigande för regeringen att under 2011 besluta om nämnda bidrag.

Reservationer

Utskottets förslag till riksdagsbeslut och ställningstaganden har föranlett följande reservationer. I rubriken anges vilken punkt i utskottets förslag till riksdagsbeslut som behandlas i avsnittet.

1. Anslag under utgiftsområde 8 Migration, punkt 1 (SD) av Erik Almqvist (SD).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 1 borde ha följande lydelse:

a) Bemyndigande
= Utskottet.

b) Anslag

Riksdagen anvisar för 2011 anslagen under utgiftsområde 8 Migration enligt reservantens förslag i bilaga 4. Därmed bifaller riksdagen proposition 2010/11:1 utgiftsområde 8 punkt 1 och motion 2010/11:Sf371 av Johnny Skalin och Björn Söder (båda SD) och bifaller delvis proposition 2010/11:1 utgiftsområde 8 punkt 2.

Ställningstagande

Den hittillsvarande ansvarslösa invandringspolitiken måste ersättas med en ansvarsfull, human och samhällsvårdande invandringspolitik, som består av en kombination av en restriktiv invandringspolitik, en utökad flyktinghjälp i krisområdenas närhet och ett stärkande av den svenska kulturen samt en öppen svenskhet med krav på invandrades anpassning och assimilering till det svenska samhället.

Asyl bör endast beviljas personer av två kategorier, nämligen dem som uppfyller kriterierna i FN:s flyktingkonvention (Genèvekonventionen) och ett mindre antal kvotflyktingar som erbjuds asyl enligt avtal med UNHCR. Vidare ska alla uppehållstillstånd som beviljas nytillkomna utlänningar vara tillfälliga. I övrigt bör asylsökande vid ankomsten noggrant informeras om svenska lagar och samhällsregler. Den som trots detta begår någon form av kriminell handling under handläggningstiden ska utvisas utan vidare prövning av ansökan. När det gäller ID-handlingar ska den asylsökande uppvisa handlingar som styrker identitet och nationalitet. Den som inte följer dessa anvisningar ska inte få sitt ärende prövat utan avvisas genast till det land han eller hon senast kom ifrån.

Sverige har, vid en internationell jämförelse, mycket generösa regler för anhöriginvandring. För att minska anhöriginvandringen bör äkta makar och därmed jämställda personer få uppehållstillstånd om bägge parter är över

24 år och äktenskapet inte har ingåtts under tvång. Vidare ska den härboende personen påta sig fullt försörjningsansvar för den anhörige under en femårsperiod och dessutom betala en engångssumma på ett prisbasbelopp, som ett bidrag till statens utgifter för svenskundervisning och övriga anpassningskostnader. Dessutom ska parets samlade anknytning till Sverige vara större än till något annat land. Detta gäller dock inte om den härboende personen är svensk medborgare eller har varit boende i landet i minst 25 år. Slutligen ska bägge parter underteckna en anpassningsförklaring där de förbinder sig att delta i det svenska samhällslivet efter bästa förmåga och att följa svenska lagar och regler.

Dessa och andra regelskärpningar som mer utförligt redovisas i motion Fi231 kommer att minska asyl- och anhöriginvandringen med ca 90 %.

I en situation präglad av massarbetslöshet och utanförskap bör den närmast oreglerade arbetskraftsinvandringen som nyligen införts slopas. För att möta arbetsmarknadens behov bör man i första hand satsa på matchning och kompetensutveckling av arbetslösa svenska medborgare. Rekrytering av särskild spjutspetskompetens som inte är möjlig att finna inom landets gränser bör kunna ske ifrån övriga västländer. I en eventuell framtida situation av allmän och långvarig brist på arbetskraft bör ett gästarbetarsystem införas baserat på tillfälliga arbetstillstånd.

Såvitt gäller anslagen inom utgiftsområde 8 för 2011 föreslås, i enlighet med motion Sf371 och jämfört med regeringens förslag, att anslaget 1:1 Migrationsverket minskas med 1 134 miljoner kronor, att anslaget 1:2 Ersättningar och bostadskostnader minskas med drygt 2 118 miljoner kronor och att anslaget 1:3 Migrationspolitiska åtgärder minskas med drygt 399 miljoner kronor.

2. Landinformation m.m., punkt 3 (S)

av Tomas Eneroth (S), Fredrik Lundh Sammeli (S), Eva-Lena Jansson (S), Kurt Kvarnström (S), Shadiye Heydari (S) och Jasenko Omanovic (S).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 3 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motion

2010/11:Sf389 av Börje Vestlund m.fl. (S) yrkande 3 och avslår motionerna

2010/11:Sf4 av Maria Ferm m.fl. (MP) yrkande 2,

2010/11:Sf341 av Penilla Gunther och Roland Utbult (båda KD) yrkandena 2 och 3,

2010/11:Sf368 av Christina Høj Larsen m.fl. (V) yrkandena 2 och 3,

2010/11:Sf387 av Abir Al-Sahlani (C) och

2010/11:Sf394 av Maria Ferm m.fl. (MP) yrkande 2 i denna del.

Ställningstagande

Bedömningen av skyddsbehovet i Sverige har en framåtsyftande karaktär där risken för förföljelse vid ett eventuellt återvändande ska bedömas. För att kunna göra en sådan bedömning krävs det en god kunskap om situationen för hbt-personen i hans eller hennes hemland. Dessvärre är kunskapen om situationen i många länder starkt begränsad och insatser behöver därför göras för att förbättra Migrationsverkets landinformation.

3. Landinformation m.m., punkt 3 (MP, V)

av Gunvor G Ericson (MP) och Wiwi-Anne Johansson (V).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 3 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motionerna

2010/11:Sf4 av Maria Ferm m.fl. (MP) yrkande 2,

2010/11:Sf368 av Christina Høj Larsen m.fl. (V) yrkandena 2 och 3,

2010/11:Sf387 av Abir Al-Sahlani (C) och

2010/11:Sf394 av Maria Ferm m.fl. (MP) yrkande 2 i denna del, bifaller delvis motionerna

2010/11:Sf341 av Penilla Gunther och Roland Utbult (båda KD) yrkande 2 och

2010/11:Sf389 av Börje Vestlund m.fl. (S) yrkande 3 och avslår motion

2010/11:Sf341 av Penilla Gunther och Roland Utbult (båda KD) yrkande 3.

Ställningstagande

Vi anser att rättssäkerheten i asylprocessen måste förbättras. Det gäller t.ex. kvaliteten på Migrationsverkets landinformation och domstolarnas förståelse av denna information samt bristen på auktoriserade tolkar. Med hänsyn härtill anser vi att regeringen snarast bör ta initiativ till en översyn av asylprocessen.

4. Utbildning av personal, punkt 4 (MP, V)

av Gunvor G Ericson (MP) och Wiwi-Anne Johansson (V).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 4 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motion 2010/11:Sf270 av Maria Ferm m.fl. (MP) yrkande 1.

Ställningstagande

Förföljelse på grund av kön eller sexuell läggning utgör grund för flykting-skap. Emellertid finns det rapporter som visar att motsägelsefulla riktlinjer och oklar vägledning får återverkningar bland enskilda handläggare vid prövningen av asylsökande hbt-personer. Detta leder till problem för de asylsökande eftersom bedömningen blir beroende av vilken handläggare som ansvarar för ärendet. Hbt-kompetensen hos Migrationsverkets handläggare måste därför förbättras.

5. Ersättningar till asylsökande, punkt 5 (MP, V)

av Gunvor G Ericson (MP) och Wiwi-Anne Johansson (V).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 5 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motionerna 2010/11:Sf241 av Maria Ferm och Bodil Ceballos (båda MP), 2010/11:Sf368 av Christina Høj Larsen m.fl. (V) yrkande 13 och 2010/11:Sf394 av Maria Ferm m.fl. (MP) yrkande 4.

Ställningstagande

Enligt vår uppfattning måste de ekonomiska villkoren för asylsökande förbättras. Bland annat är det inte tillfredsställande att dagersättningen halveras från det tredje barnet. När det gäller barnbidraget däremot utges flerbarnstillägg från det tredje barnet. Vi anser mot bakgrund härav att en översyn av ersättningssystemet bör göras.

6. Eget boende m.m., punkt 6 (S)

av Tomas Eneroth (S), Fredrik Lundh Sammeli (S), Eva-Lena Jansson (S), Kurt Kvarnström (S), Shadiye Heydari (S) och Jasenko Omanovic (S).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 6 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motion

2010/11:Sf379 av Marie Granlund m.fl. (S) yrkande 2,
bifaller delvis motion
2010/11:Sf375 av Metin Ataseven (M) yrkande 1 och
avslår motionerna
2010/11:Sf4 av Maria Ferm m.fl. (MP) yrkande 3,
2010/11:Sf333 av Ulrika Karlsson i Uppsala (M) yrkande 1,
2010/11:Sf346 av Yilmaz Kerimo och Arhe Hamednaca (båda S) yrkande
1,
2010/11:Sf354 av Elin Lundgren (S) och
2010/11:Sf375 av Metin Ataseven (M) yrkande 2.

Ställningstagande

Möjligheten att välja eget boende i stället för Migrationsverkets anläggningsboende är direkt kontraproduktiv när det gäller att erbjuda flyktingar bäst förutsättningar för arbete och integration. Det är naturligt att de asylsökande söker sig till områden där deras landsmän redan finns men där deras möjligheter att komma i arbete är mycket sämre. Mottagningsprocessen måste därför utformas så att de asylsökande får introduktion och boende där möjligheterna till arbete och integration är bäst och där det sker i samarbete med kommunen och de lokala myndigheterna. Det finns således skäl att se över lagen om eget boende.

7. Eget boende m.m., punkt 6 (MP)

av Gunvor G Ericson (MP).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 6 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motionerna
2010/11:Sf4 av Maria Ferm m.fl. (MP) yrkande 3 och
2010/11:Sf333 av Ulrika Karlsson i Uppsala (M) yrkande 1 och
avslår motionerna
2010/11:Sf346 av Yilmaz Kerimo och Arhe Hamednaca (båda S) yrkande
1,
2010/11:Sf354 av Elin Lundgren (S),
2010/11:Sf375 av Metin Ataseven (M) yrkandena 1 och 2 samt
2010/11:Sf379 av Marie Granlund m.fl. (S) yrkande 2.

Ställningstagande

De asylsökande kan välja om de ska bo i Migrationsverkets anläggningsboende eller i eget boende. De som väljer eget boende har i högre utsträckning än de som bor i anläggningsboende tillgång till arbete och bostad. Det finns därför all anledning att värna om principen om eget boende.

8. Hälso- och sjukvård för asylsökande m.fl., punkt 7 (S)

av Tomas Eneroth (S), Fredrik Lundh Sammeli (S), Eva-Lena Jansson (S), Kurt Kvarnström (S), Shadiye Heydari (S) och Jasenko Omanovic (S).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 7 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motionerna

2010/11:Sf378 av Monica Green m.fl. (S) och

2010/11:So543 av Maria Wetterstrand m.fl. (MP) yrkande 39 och avslår motionerna

2010/11:Sf5 av Erik Almqvist (SD) yrkande 4,

2010/11:Sf210 av Kerstin Lundgren (C),

2010/11:Sf252 av Christina Höj Larsen m.fl. (V) yrkande 1,

2010/11:Sf258 av Annika Eclund (KD) yrkandena 1 i denna del och 2 samt

2010/11:Sf268 av Gunvor G Ericson m.fl. (MP) yrkande 2.

Ställningstagande

Sverige har ett väl utbyggt system för sjukvård för barn. Trots det finns det barn som lever här men som inte får tillgång till den sjukvård som de behöver. Av det skälet bör reglerna ändras så att alla barn som lever i Sverige ges rätt till vård på lika villkor.

9. Hälso- och sjukvård för asylsökande m.fl., punkt 7 (MP, V)

av Gunvor G Ericson (MP) och Wiwi-Anne Johansson (V).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 7 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motionerna

2010/11:Sf210 av Kerstin Lundgren (C),

2010/11:Sf252 av Christina Höj Larsen m.fl. (V) yrkande 1,

2010/11:Sf268 av Gunvor G Ericson m.fl. (MP) yrkande 2,

2010/11:Sf378 av Monica Green m.fl. (S) och

2010/11:So543 av Maria Wetterstrand m.fl. (MP) yrkande 39, bifaller delvis motion

2010/11:Sf258 av Annika Eclund (KD) yrkande 1 i denna del och avslår motionerna

2010/11:Sf5 av Erik Almqvist (SD) yrkande 4 och

2010/11:Sf258 av Annika Eclund (KD) yrkande 2.

Ställningstagande

För oss är det självklart att Sverige ska leva upp till sina internationella åtaganden om rätten till hälsa som en mänsklig rättighet. Enligt t.ex. artikel 24 i FN:s konvention om barnets rättigheter (barnkonventionen) har varje barn rätt att åtnjuta bästa uppnåeliga hälsa och rätt till sjukvård och rehabilitering. Konventionsstaterna ska sträva efter att säkerställa att inget barn är berövat sin rätt till sådan hälso- och sjukvård. Rätten till hälsa är även inkluderad bl.a. i artikel 11 i den europeiska sociala stadgan och WHO:s konstitution.

Av nu nämnda skäl måste asylsökande som undanhåller sig avvisningsbeslut och papperslösa som befinner sig varaktigt i Sverige ges rätt till hälso- och sjukvård på samma villkor som alla andra i Sverige, dvs. rätt till behandling även för icke akuta sjukdomstillstånd. Regeringen bör därför återkomma med förslag om hälso- och sjukvård och tandvård för dessa grupper.

10. Hälso- och sjukvård för asylsökande m.fl., punkt 7 (SD)

av Erik Almqvist (SD).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 7 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motion 2010/11:Sf5 av Erik Almqvist (SD) yrkande 4 och avslår motionerna

2010/11:Sf210 av Kerstin Lundgren (C),

2010/11:Sf252 av Christina Höj Larsen m.fl. (V) yrkande 1,

2010/11:Sf258 av Annika Eclund (KD) yrkandena 1 i denna del och 2,

2010/11:Sf268 av Gunvor G Ericson m.fl. (MP) yrkande 2,

2010/11:Sf378 av Monica Green m.fl. (S) och

2010/11:So543 av Maria Wetterstrand m.fl. (MP) yrkande 39.

Ställningstagande

Utländska medborgare eller statslösa som befinner sig illegalt i Sverige bör inte ha rätt till den solidariskt finansierade svenska hälso- och sjukvården.

11. Terapeutisk vård för asylsökande barn m.fl., punkt 8 (MP)

av Gunvor G Ericson (MP).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 8 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motion 2010/11:So543 av Maria Wetterstrand m.fl. (MP) yrkande 38.

Ställningstagande

Asylsökande barn har i dag tillgång till terapeutisk vård, men det fungerar dessvärre inte särskilt bra. Det är därför av stor vikt att rätten till vård för dessa barn säkerställs men också att barn som lever gömda vid behov får sådan vård.

12. Skola för asylsökande barn m.fl., punkt 9 (S, MP, V)

av Tomas Eneroth (S), Fredrik Lundh Sammeli (S), Eva-Lena Jansson (S), Kurt Kvarnström (S), Shadiye Heydari (S), Jasenko Omanovic (S), Gunvor G Ericson (MP) och Wiwi-Anne Johansson (V).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 9 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motionerna 2010/11:Sf244 av Krister Hammarbergh (M), 2010/11:Sf314 av Emma Henriksson och Caroline Szyber (båda KD), 2010/11:Sf368 av Christina Høj Larsen m.fl. (V) yrkande 29 och 2010/11:Sf394 av Maria Ferm m.fl. (MP) yrkande 18 och avslår motionerna 2010/11:Sf5 av Erik Almqvist (SD) yrkande 3 och 2010/11:Sf333 av Ulrika Karlsson i Uppsala (M) yrkandena 4 och 5.

Ställningstagande

I Sverige finns människor som lever gömda och utan papper. Eftersom de inte har tillgång till de vanliga strukturerna, t.ex. skola, är denna grupp helt vid sidan av de skyddsnet som andra tar för givna. Vi anser att detta är en brist som måste åtgärdas och att barn till asylsökande, gömda och papperslösa ska ha rätt att gå i skolan.

13. Skola för asylsökande barn m.fl., punkt 9 (SD)

av Erik Almqvist (SD).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 9 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motion

2010/11:Sf5 av Erik Almqvist (SD) yrkande 3 och avslår motionerna

2010/11:Sf244 av Krister Hammarbergh (M),

2010/11:Sf314 av Emma Henriksson och Caroline Szyber (båda KD),

2010/11:Sf333 av Ulrika Karlsson i Uppsala (M) yrkandena 4 och 5,

2010/11:Sf368 av Christina Høj Larsen m.fl. (V) yrkande 29 och

2010/11:Sf394 av Maria Ferm m.fl. (MP) yrkande 18.

Ställningstagande

I utredningsbetänkandet Skola för alla barn (SOU 2010:5) föreslås att alla barn som vistas i landet ska ha rätt till bl.a. utbildning. Detta förslag bör inte genomföras eftersom det skulle omfatta utländska medborgare eller statslösa som i strid med svensk lagstiftning uppehåller sig illegalt i Sverige.

14. Polisingripande i skola m.m., punkt 10 (MP)

av Gunvor G Ericson (MP).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 10 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motionerna

2010/11:Sf258 av Annika Eclund (KD) yrkande 1 i denna del,

2010/11:Sf313 av Ulf Holm och Bodil Ceballos (båda MP) yrkandena 1–3 och

2010/11:Sf333 av Ulrika Karlsson i Uppsala (M) yrkande 6 och avslår motion

2010/11:Sf252 av Christina Høj Larsen m.fl. (V) yrkande 2.

Ställningstagande

Många flyktingar tvingas i dag leva gömda i Sverige. Det innebär ett liv i misär och ofta utan tillgång till t.ex. skola och sjukvård. För att förbättra möjligheterna till skola och sjukvård för denna grupp bör polisen fråntas

befogenheten att i skolor och inom sjukvården gripa dem som håller sig undan verkställigheten av beslut om avvisning eller utvisning. Även möjligheten för polisen att gripa någon inne i kyrkor bör begränsas.

15. Polisingripande i skola m.m., punkt 10 (V)

av Wiwi-Anne Johansson (V).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 10 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motion

2010/11:Sf252 av Christina Höj Larsen m.fl. (V) yrkande 2 och avslår motionerna

2010/11:Sf258 av Annika Eclund (KD) yrkande 1 i denna del,

2010/11:Sf313 av Ulf Holm och Bodil Ceballos (båda MP) yrkandena 1–3 och

2010/11:Sf333 av Ulrika Karlsson i Uppsala (M) yrkande 6.

Ställningstagande

Socialstyrelsen bör ges i uppdrag att sammanställa nödvändig kunskap om sekretesslagen i fråga om papperslösa som söker sjukvård och sprida denna form av särskilda utbildningsinsatser till sjukvårdspersonal.

16. Ensamkommande barn, punkt 11 (S, MP, V)

av Tomas Eneroth (S), Fredrik Lundh Sammeli (S), Eva-Lena Jansson (S), Kurt Kvarnström (S), Shadiye Heydari (S), Jasenko Omanovic (S), Gunvor G Ericson (MP) och Wiwi-Anne Johansson (V).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 11 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motionerna

2010/11:Sf4 av Maria Ferm m.fl. (MP) yrkande 6,

2010/11:Sf205 av Maria Ferm m.fl. (MP) yrkande 1,

2010/11:Sf287 av Susanne Eberstein och Christina Karlsson (båda S),

2010/11:Sf338 av Andreas Carlson och Annika Eclund (båda KD) yrkande 1,

2010/11:Sf346 av Yilmaz Kerimo och Arhe Hamednaca (båda S) yrkande 3 och

2010/11:So543 av Maria Wetterstrand m.fl. (MP) yrkande 41 och avslår motion

2010/11:Sf338 av Andreas Carlson och Annika Eclund (båda KD) yrkande 4.

Ställningstagande

Ensamkommande flyktingbarn är en särskilt utsatt grupp som ofta tvingas vänta länge i ankomstkommunerna på ett mer varaktigt boende. Att vissa kommuner vägrar ta emot dessa barn trots full ersättning från staten skapar en svår situation för ankomstkommunerna och bidrar till att barnen får en osäker start i Sverige. Regeringen bör därför återkomma till riksdagen med förslag till lagändring med innebörd att kommunerna inte ska kunna säga nej till att ta emot dessa barn.

17. Ensamkommande barn i övrigt, punkt 12 (MP)

av Gunvor G Ericson (MP).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 12 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motion 2010/11:So543 av Maria Wetterstrand m.fl. (MP) yrkande 40.

Ställningstagande

Definitionen av ensamkommande flyktingbarn är en person under 18 år som kommit till Sverige och sökt asyl utan föräldrar eller annan legal vårdnadshavare. I realiteten handlar det oftast om pojkar i de övre tonåren. Hur verkligheten ser ut för dessa ensamkommande unga vet man dock ganska lite om, och ännu mindre vet man hur flickorna mår och hur deras livssituation ser ut. Regeringen bör därför utreda de ensamkommande barnens situation och hälsoaspekter med ett tydligt könsperspektiv.

18. Kvotflyktingar, punkt 13 (MP, V)

av Gunvor G Ericson (MP) och Wiwi-Anne Johansson (V).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 13 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motionerna 2010/11:Sf342 av Andreas Carlson och Caroline Szyber (båda KD) yrkande 3, 2010/11:Sf368 av Christina Høj Larsen m.fl. (V) yrkande 20 och

2010/11:Sf394 av Maria Ferm m.fl. (MP) yrkande 9 och
avslår motion

2010/11:Sf342 av Andreas Carlson och Caroline Szyber (båda KD)
yrkande 4.

Ställningstagande

Enligt vår uppfattning tar alltför få av EU:s medlemsstater sitt ansvar när det gäller att ta emot flyktingar för vidarebosättning (kvotflyktingar). Regeringen bör därför verka för att fler medlemsstater tar emot kvotflyktingar.

19. Muntlig förhandling m.m., punkt 14 (MP, V)

av Gunvor G Ericson (MP) och Wiwi-Anne Johansson (V).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 14 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motionerna

2010/11:Sf368 av Christina Höj Larsen m.fl. (V) yrkandena 4 och 6 samt
2010/11:Sf394 av Maria Ferm m.fl. (MP) yrkande 2 i denna del.

Ställningstagande

Vi anser att rättssäkerheten i asylprocessen måste förbättras. Bland annat måste domstolarna bättre än i dag leva upp till reglerna om muntlig förhandling och en migrationsdomstol inrättas i norra Sverige.

Av nu nämnda skäl anser vi att regeringen snarast bör ta initiativ till en översyn av asylprocessen.

20. Offentligt biträde, punkt 15 (MP, V)

av Gunvor G Ericson (MP) och Wiwi-Anne Johansson (V).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 15 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motionerna

2010/11:Sf341 av Penilla Gunther och Roland Utbult (båda KD) yrkande 1,
2010/11:Sf368 av Christina Höj Larsen m.fl. (V) yrkande 5 och
2010/11:Sf394 av Maria Ferm m.fl. (MP) yrkande 2 i denna del.

Ställningstagande

Vi anser att rättssäkerheten i asylprocessen måste förbättras. Bland annat anser vi att det är fel att uppgiften att förordna offentliga biträden i utlänningsärenden ligger på Migrationsverket. Regeringen bör därför snarast ta initiativ till en översyn av asylprocessen.

21. Ändrad användning av resurser för avvísningar och utvisningar, punkt 16 (MP, V)

av Gunvor G Ericson (MP) och Wiwi-Anne Johansson (V).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 16 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motion 2010/11:Sf240 av Maria Ferm m.fl. (MP) yrkande 1.

Ställningstagande

Mycket resurser satsas på att verkställa avvísningar och utvisningar. Till exempel föreslår regeringen i budgetpropositionen för 2011 att 279 miljoner kronor ska satsas för att öka antalet avvísningar och utvisningar. Denna ”utvisningshets” är ett slöseri med resurser eftersom mottagarländerna ofta är ovilliga att ta emot personer som avvisas eller utvisas med tvång. Resurserna bör i stället satsas på att förbättra mottagandet av asylsökande.

Särskilda yttranden

1. Anslag under utgiftsområde 8 Migration, punkt 1 (S)

Tomas Eneroth (S), Fredrik Lundh Sammeli (S), Eva-Lena Jansson (S), Kurt Kvarnström (S), Shadiye Heydari (S) och Jasenko Omanovic (S) anför:

Vi socialdemokrater har redogjort för vår migrationspolitik i motion 2010/11:Sf3 som vi väckt med anledning av regeringens skrivelse 2010/11:29. Av motionen framgår att vi anser att rätten till asyl i grund och botten handlar om solidaritet mellan folken över landgränserna. Asylprövningen ska göras genom en ordning som bygger på en rättvis, rättssäker och individuell bedömning av den enskildes skäl för uppehållstillstånd och som står i överensstämmelse med internationella konventioner. Asylrätten kan aldrig upprätthållas av enbart ett fåtal länder utan förutsätter att alla som har undertecknat flyktingkonventionen har en öppen dörr för människor i behov av skydd och kan erbjuda en rättssäker prövning av asylskälen och ett värdigt mottagande.

I och med Lissabonfördraget ska EU utveckla en gemensam asyl- och invandringspolitik. Det är viktigt att den fortsatta harmoniseringsprocessen leder till ett förbättrat mottagande av och skydd för flyktingar inom EU. Vi socialdemokrater känner en oro för att en svensk migrationspolitik blir allt striktare i takt med att regeringen anpassar den efter de strömningar som råder i flertalet EU-länder. Sverige måste vara en stark röst för mänskliga rättigheter och en human migrationspolitik.

2. Anslag under utgiftsområde 8 Migration, punkt 1 (MP)

Gunvor G Ericson (MP) anför:

Miljöpartiet de gröna har en vision om en värld där ingen behöver fly men alla får flytta, och vi tror på mångfald som ett positivt värde. Sveriges migrationspolitik bör bli mer human och mindre restriktiv.

Miljöpartiet har inte något annat förslag till ramar och anslag än regeringen men vill ändå peka på alternativa användningar av resurserna. Detta har vi utvecklat i ett antal motioner och i bl.a. reservationerna 20 och 21. Vi anser att fler asylsökande bör få stanna och att resurserna som går till ökat antal avvisningar och utvisningar i stället bör läggas på ett förbättrat mottagande genom t.ex. höjda dagarsättningar till asylsökande. För att förbättra rättssäkerheten i migrationsprocessen vill vi också att migrationsdomstolarna och inte Migrationsverket ska utse offentliga biträden.

3. Anslag under utgiftsområde 8 Migration, punkt 1 (V)

Wiwi-Anne Johansson (V) anför:

Migrationspolitiken ska utmärkas av rättssäkerhet och solidaritet. Alla ska ha rätt till en individuell och rättssäker prövning av sina asylskäl och den som är i behov av skydd ska få asyl. De som flyr undan krig och väpnad konflikt ska få skydd. Skyddet för barn, kvinnor och hbt-personer ska stärkas.

Att människor av olika skäl flyttar mellan länder är en naturlig process som ställer naturliga krav på samhället och som tillför nya erfarenheter och kunskaper. Anledningarna till att en individ migrerar kan vara många och sammansatta. Det kan bl.a. handla om fattigdom, miljöförstöring, klimatförändring, krig, förtryck eller förföljelse i hemlandet.

När människor flyttar sprids kunskap, nätverk växer och nya möjligheter uppstår. Sverige är i sig ett tydligt exempel på att den kunskap, arbetskraft och mångfald som har kommit hit har haft stor betydelse för svensk tillväxt och utveckling. Men migration kan också innebära stora utmaningar, såväl för de människor som flyttar, som för de länder de lämnar eller flyttar till.

BILAGA 1

Förteckning över behandlade förslag

Propositionen

Proposition 2010/11:1 Budgetpropositionen för 2011 utgiftsområde 8:

1. Riksdagen bemyndigar regeringen att under 2011 för ramanslaget 1:8 Från EU-budgeten finansierade insatser för asylsökande och flyktingar besluta om bidrag som inklusive tidigare gjorda åtaganden medför behov av framtida anslag på högst 220 000 000 kronor under 2012, högst 140 000 000 kronor under 2013 och högst 80 000 000 kronor under 2014 (avsnitt 2.8.8).
2. Riksdagen anvisar för budgetåret 2011 anslagen under utgiftsområde 8 Migration enligt uppställning i propositionen.

Motioner väckta med anledning av skrivelse 2010/11:
29*2010/11:Sf4 av Maria Ferm m.fl. (MP):*

2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om tolkar och landinformation.
3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om eget boende.
6. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att kommuner inte ska kunna neka att ta emot ensamkommande barn.

2010/11:Sf5 av Erik Almqvist (SD):

3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att inte hörsamma SOU 2010:5 om illegala invandrare.
4. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att inte erbjuda illegala invandrare skattefinansierad sjukvård.

Motioner från allmänna motionstiden hösten 2010

2010/11:Sf205 av Maria Ferm m.fl. (MP):

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att kommuner inte ska kunna säga nej till att ta emot ensamkommande flyktingbarn.

2010/11:Sf210 av Kerstin Lundgren (C):

Riksdagen begär att regeringen lägger fram förslag som ger papperslösa rätt till vård i enlighet med vad som anförs i motionen.

2010/11:Sf240 av Maria Ferm m.fl. (MP):

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att verka för att de ökade resurser som används till utvisningar och avvísningar i stället går till ett förbättrat flyktingmottagande.

2010/11:Sf241 av Maria Ferm och Bodil Ceballos (båda MP):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att se över nyanlända barnfamiljers ekonomiska situation.

2010/11:Sf244 av Krister Hammarbergh (M):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om alla barns rätt att gå i skola.

2010/11:Sf252 av Christina Høj Larsen m.fl. (V):

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att regeringen ska återkomma med förslag om att asylsökande, personer som undanhåller sig avvísingsbeslut och papperslösa som befinner sig varaktigt i Sverige ska få full hälso- och sjukvård inom ramen för det befintliga hälso- och sjukvårdssystemet och tandvårdssystemet på samma villkor som övriga bosatta i Sverige.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att Socialstyrelsen bör ges i uppdrag att sammanställa nödvändig kunskap om sekretesslagens innehåll i fråga om papperslösa som söker sjukvård och sprida denna i form av särskilda utbildningsinsatser för sjukvårdspersonal.

2010/11:Sf258 av Annika Eclund (KD):

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om papperslösa och gömda flyktingars rätt till vård och om att vårdpersonalens tystnadsplikt ska stärkas.

2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att landstingen bör uppmuntras att erbjuda en utvidgad vård till papperslösa och gömda i väntan på en lagändring.

2010/11:Sf268 av Gunvor G Ericson m.fl. (MP):

2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att snarast återkomma med ett lagförslag om papperslösas rätt till sjukvård.

2010/11:Sf270 av Maria Ferm m.fl. (MP):

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om en utredning av Migrationsverkets tillämpning av utlänningslagen i syfte att säkerställa att lagens förarbeten och intentioner kring möjligheten till asyl för dem som förföljs på grund av sexuell läggning eller kön tas till vara.

2010/11:Sf287 av Susanne Eberstein och Christina Karlsson (båda S):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om solidarisk flyktingpolitik.

2010/11:Sf313 av Ulf Holm och Bodil Ceballos (båda MP):

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att begränsa polisens möjligheter att ingripa i skolor mot flyktingar som lever gömda.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att begränsa polisens möjligheter att ingripa inom sjukvården mot flyktingar som lever gömda.
3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att begränsa polisens möjligheter att ingripa i kyrkor mot flyktingar som lever gömda.

2010/11:Sf314 av Emma Henriksson och Caroline Szyber (båda KD):

Riksdagen begär att regeringen återkommer med ett förslag om hur en rätt till skolgång för gömda och papperslösa barn kan införas.

2010/11:Sf333 av Ulrika Karlsson i Uppsala (M):

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om rätten till eget boende (EBO).
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om kortare handläggningstider.
4. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om undervisning i svenska.
5. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om undervisning för barn.

6. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att se över möjligheterna att begränsa polisens befogenheter att ingripa när s.k. gömda barn uppsöker vård och skola.

2010/11:Sf338 av Andreas Carlson och Annika Eclund (båda KD):

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att samtliga kommuner ska vara skyldiga att ta emot ensamkommande barn och ungdomar.
4. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att de rutiner som utförs vid familjehemsplacering även ska tillämpas när ensamkommande barn ”privatplaceras”.

2010/11:Sf341 av Penilla Gunther och Roland Utbult (båda KD):

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att migrationsdomstolen bör utse offentligt biträde i utlänningsärenden.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att utbildningen av tolkar bör öka och ett centralt register över tolkar inrättas.
3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att registrering och tillsyn över tolkförmedlingar bör införas och att det vid upphandling av tolkförmedlingstjänster ska ställas krav på att tolkar som anlitas antingen är auktoriserade eller har genomgått grundutbildning för kontakttolkar med godkänt resultat.

2010/11:Sf342 av Andreas Carlson och Caroline Szyber (båda KD):

3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att Sverige ska verka för att alla EU-länder tar emot kvotflyktingar och att EU-länderna sammantaget tar emot fler kvotflyktingar än i dag.
4. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att Sverige ska verka för att den europeiska flyktingfonden görs permanent och att fonden får större resurser.

2010/11:Sf346 av Yilmaz Kerimo och Arhe Hamednaca (båda S):

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att se över lagen om eget boende.
3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om mottagandet av ensamkommande flyktingbarn.

2010/11:Sf354 av Elin Lundgren (S):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om bättre och snabbare introduktion för flyktingar.

2010/11:Sf360 av Ingemar Nilsson och Eva Sonidsson (båda S):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om kortare handläggningstider för asylsökande.

2010/11:Sf368 av Christina Höj Larsen m.fl. (V):

2. Riksdagen begär att regeringen genomför en översyn av asylprocessen i syfte att se till att nödvändiga förbättringar av rättssäkerheten genomförs så att bl.a. kvaliteten hos Migrationsverkets landinformation förbättras liksom domstolarnas förståelse av denna information.
3. Riksdagen begär att regeringen genomför en översyn av asylprocessen i syfte att se till att nödvändiga förbättringar av rättssäkerheten genomförs så att bl.a. förändringar görs för att förbättra tillgången till auktoriserade tolkar i alla instanser.
4. Riksdagen begär att regeringen genomför en översyn av asylprocessen i syfte att se till att nödvändiga förbättringar av rättssäkerheten genomförs så att bl.a. domstolarna bättre än i dag lever upp till reglerna om muntlig förhandling.
5. Riksdagen begär att regeringen genomför en översyn av asylprocessen i syfte att se till att nödvändiga förbättringar av rättssäkerheten genomförs så att bl.a. förordnandet av offentliga biträden flyttas från Migrationsverket.
6. Riksdagen begär att regeringen genomför en översyn av asylprocessen i syfte att se till att nödvändiga förbättringar av rättssäkerheten genomförs så att bl.a. inrättandet av en migrationsdomstol för överklagandeärenden i norra delen av landet övervägs.
13. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om en översyn av ersättningssystemet för asylsökande i syfte att stärka de ekonomiska villkoren för asylsökande.
20. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att regeringen bör verka för att fler EU-länder tar emot personer för vidarebosättning.
29. Riksdagen begär att regeringen återkommer med förslag om asylsökande, gömda och papperslösa barns rätt till skolgång på samma villkor som bosatta barn.

2010/11:Sf371 av Johnny Skalin och Björn Söder (båda SD):

Riksdagen anvisar till utgiftsområde 8 Migration 3 651 608 000 kr mindre än vad regeringen föreslagit för budgetåret 2011 eller således 3 505 753 000 kr.

2010/11:Sf375 av Metin Ataseven (M):

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att se över förutsättningarna för asylsökandes och nyanländas möjligheter att välja bostad.

2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att se över förutsättningarna för att om möjligt ta ett större ansvar för fördelningen av nyanlända och asylsökande till kommuner där det finns lediga bostäder och bättre möjligheter till arbete.

2010/11:Sf378 av Monica Green m.fl. (S):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om alla barns rätt till sjukvård.

2010/11:Sf379 av Marie Granlund m.fl. (S):

2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om behovet av att se över lagen om eget boende.

2010/11:Sf387 av Abir Al-Sahlanı (C):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om behovet av ökat informationsutbyte för större rättssäkerhet vid prövning av asylärenden.

2010/11:Sf389 av Börje Vestlund m.fl. (S):

3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om behovet av en bättre landinformation i hbt-ärenden.

2010/11:Sf394 av Maria Ferm m.fl. (MP):

2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om en översyn av asylprocessen med syfte att tillse att nödvändiga förbättringar av rättssäkerheten genomförs.
4. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om en översyn av ersättningssystemet till asylsökande i syfte att stärka de ekonomiska villkoren för asylsökande.
9. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att regeringen bör verka för att fler EU-länder tar emot personer för vidarebosättning.
18. Riksdagen begär att regeringen återkommer med förslag om rätt för asylsökande, gömda och papperslösa barn till skolgång på samma villkor som bosatta barn.

2010/11:So543 av Maria Wetterstrand m.fl. (MP):

38. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om asylsökande barns rätt till terapeutisk vård.
39. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att regeringen snarast bör återkomma med ett lagförslag om papperslösa barns rätt till sjukvård.

40. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att regeringen bör utreda de ensamkommande barnens situation och hälsoaspekter med ett tydligt könsperspektiv.
41. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att kommuner inte ska kunna säga nej till att ta emot ensamkommande flyktingbarn.

BILAGA 2

Regeringens och oppositionens förslag

Regeringens och oppositionens förslag till anslag för
2011 under utgiftsområde 8 Migration*Tusental kronor*

Anslag (ramanslag)	Regeringens förslag	Avvikelse gentemot regeringens förslag	
		S, MP, V	SD
1:1	Migrationsverket	2 416 981	-1 134 000
1:2	Ersättningar och bostadskostnader	3 026 387	-2 118 471
1:3	Migrationspolitiska åtgärder	405 437	-399 137
1:4	Domstolsprövning i utlänningsärenden	503 419	
1:5	Kostnader vid domstolsprövning i utlänningsärenden	158 800	
1:6	Offentligt biträde i utlänningsärenden	230 255	
1:7	Utresor för avvisade och utvisade	279 202	
1:8	Från EU-budgeten finansierade insat- ser för asylsökande och flyktingar	136 880	
	Summa för utgiftsområdet	7 157 361	±0 -3 651 608

BILAGA 3

Utskottets anslagsförslag

Utskottets förslag till anslag för 2011 under
utgiftsområde 8 Migration

Utskottets förslag överensstämmer med regeringens förslag till anslagsfördelning.

Tusental kronor

Anslag (ramanslag)		Utskottets förslag
1:1	Migrationsverket	2 416 981
1:2	Ersättningar och bostadskostnader	3 026 387
1:3	Migrationspolitiska åtgärder	405 437
1:4	Domstolsprövning i utlänningsärenden	503 419
1:5	Kostnader vid domstolsprövning i utlänningsärenden	158 800
1:6	Offentligt biträde i utlänningsärenden	230 255
1:7	Utresor för avvisade och utvisade	279 202
1:8	Från EU-budgeten finansierade insatser för asylsökande och flyktingar	136 880
Summa för utgiftsområdet		7 157 361

BILAGA 4

Reservantens anslagsförslag

Reservantens förslag till anslag för 2011 under
utgiftsområde 8 Migration*Tusental kronor*

Anslag (ramanslag)		Avvikelse gentemot utskottets förslag	Reservantens förslag
1:1	Migrationsverket	-1 134 000	1 282 981
1:2	Ersättningar och bostadskostnader	-2 118 471	907 916
1:3	Migrationspolitiska åtgärder	-399 137	6 300
1:4	Domstolsprövning i utlänningsärenden		503 419
1:5	Kostnader vid domstolsprövning i utlänningsärenden		158 800
1:6	Offentligt biträde i utlänningsärenden		230 255
1:7	Utresor för avvisade och utvisade		279 202
1:8	Från EU-budgeten finansierade insatser för asylsökande och flyktingar		136 880
	Summa för utgiftsområdet	-3 651 608	3 505 753